

**LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016**

Laporan Mengenai Penyata Kewangan

Pendapat

Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan telah diaudit oleh wakil saya yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan Pada 31 Disember 2016 dan Penyata Pendapatan Komprehensif, Penyata Perubahan Dalam Ekuiti serta Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, ringkasan polisi perakaunan yang signifikan dan nota kepada penyata kewangan seperti dinyatakan pada muka surat 3 hingga 62.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan pada 31 Disember 2016 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia dan Akta Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah Tahun 1972 (Akta 85).

Asas Kepada Pendapat

Saya telah melaksanakan pengauditan berdasarkan Akta Audit 1957 dan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*. Tanggungjawab saya diuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam laporan ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan serta telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*.

Emphasis of Matter

Tanpa menjejaskan pendapat Audit, saya ingin menarik perhatian terhadap perkara berikut:

Penyata kewangan syarikat subsidiari Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah iaitu RISDA Semaian dan Landskap Sdn Bhd bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2016 telah disediakan berdasarkan kepada andaian usaha berterusan (*going concern*) walaupun syarikat melaporkan defisit bagi dana pemegang saham berjumlah RM37.79 juta (Tahun 2015: RM49.23 juta). Pengesahan andaian ini bergantung pada keuntungan yang akan dijana pada masa hadapan dan/atau suntikan modal tambahan daripada pemegang saham syarikat.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit Mengenainya

Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat saya terhadap penyata kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Pihak Berkuasa Terhadap Penyata Kewangan

Pihak Berkuasa bertanggungjawab terhadap penyediaan penyata kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia. Pihak Berkuasa juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan penyata kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan penyata kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan, Pihak Berkuasa bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkannya jika berkaitan serta menggunakannya sebagai asas perakaunan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada penyata kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Laporan Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions* akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions*, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

- a. Mengenal pasti dan menilai risiko salah nyata ketara dalam penyata kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, representasi yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman.
- b. Memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan.
- c. Menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai dan kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Pihak Berkuasa.

- d. Membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Pihak Berkuasa dan berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah atau Kumpulan sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Laporan Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam penyata kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh sehingga tarikh Laporan Juruaudit.
- e. Menilai sama ada keseluruhan persembahan termasuk pendedahan penyata kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan Kumpulan memberi gambaran yang saksama.
- f. Mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian berkaitan maklumat kewangan entiti dan aktiviti perniagaan dalam Kumpulan untuk memberikan pendapat terhadap Penyata Kewangan Kumpulan. Saya bertanggungjawab untuk hala tuju, pengawasan dan pelaksanaan pengauditan kumpulan. Saya hanya bertanggungjawab terhadap pendapat saya.

Saya telah berkomunikasi dengan Pihak Berkuasa, antaranya mengenai skop dan tempoh pengauditan yang dirancang serta penemuan audit yang signifikan, termasuk kelemahan kawalan dalaman yang dikenal pasti semasa pengauditan.

Laporan Mengenai Keperluan Perundangan dan Peraturan Lain

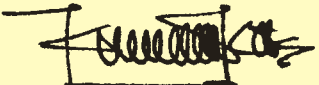
Berdasarkan keperluan Akta 85 Tahun 1972 dan Ordinan Kumpulan Wang Perusahaan Getah (Penanaman Semula) 1952, saya juga melaporkan perkara berikut:

- a. Pada pendapat saya, rekod perakaunan dan rekod lain yang dikehendaki Akta untuk disimpan oleh Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dan subsidiarinya yang mana kami telah bertindak sebagai juruaudit telah disimpan dengan sempurna menurut peruntukan Akta.
- b. Saya telah mempertimbangkan akaun dan Laporan Juruaudit bagi semua subsidiari yang tidak diaudit oleh saya seperti yang dinyatakan dalam Nota 7 kepada penyata kewangan yang telah dimasukkan dalam akaun disatukan.

- c. Saya berpuas hati bahawa akaun subsidiari yang disatukan dengan Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah dalam bentuk dan kandungan yang sesuai dan teratur bagi tujuan penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan saya juga telah menerima maklumat dan penjelasan yang memuaskan sebagaimana yang dikehendaki bagi tujuan tersebut.
- d. Laporan Juruaudit ke atas akaun subsidiari tidak mengandungi sebarang teguran atau pemerhatian yang boleh menjejaskan penyata kewangan.

Hal-hal Lain

Laporan ini dibuat untuk Pihak Berkuasa dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan laporan ini.

(KHALID KHAN BIN ABDULLAH KHAN)
b.p KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA
28 OGOS 2017

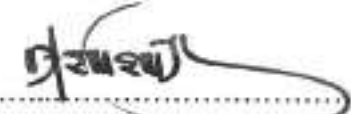
PENGAKUAN OLEH PENERUSI DAN SEORANG AHLI PIHAK BERKUASA

Kami, masing-masing, **Datuk Zahidi bin Zainul Abidin** dan **Dato' Wan Ahmad Shabri Zainuddin bin Wan Mohamad** yang merupakan Pengerusi dan salah seorang Ahli Pihak Berkuasa bagi Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA), dengan ini menyatakan bahawa, pada pendapat Ahli Pihak Berkuasa, penyata kewangan yang mengandungi penyata kedudukan kewangan, penyata pendapatan komprehensif, penyata perubahan ekuiti dan penyata aliran tunai RISDA dan kumpulan berserta dengan nota-nota kepada penyata kewangan di dalamnya, adalah disediakan menurut piawaian perakaunan yang diluluskan di Malaysia bagi memberikan pandangan yang benar dan saksama berkenaan kedudukan kewangan RISDA dan Kumpulan pada 31 Disember 2016 dan hasil kendaliannya serta aliran tunainya bagi tahun kewangan berakhir pada tarikh tersebut.

Bagi pihak ahli pihak berkuasa,

Bagi pihak ahli pihak berkuasa,

.....
DATUK ZAHIDI BIN ZAINUL ABIDIN

.....
**DATO' WAN AHMAD SHABRI
ZAINUDDIN BIN WAN MOHAMAD**

PENERUSI PIHAK BERKUASA

KETUA PENGARAH / AHLI PIHAK
BERKUASA

Tarikh: **24 AUG 2017**
.....
KUALA LUMPUR

Tarikh: **24 AUG 2017**
.....
KUALA LUMPUR

**PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA
YANG BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN
PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL
PERUSAHAAN GETAH (RISDA)**

Saya, **HANIZA BT AB SHUKOR**, pegawai utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA), dengan ikhlasnya mengakui bahawa penyata kedudukan kewangan, penyata pendapatan komprehensif, penyata perubahan ekuiti dan penyata aliran tunai RISDA dan kumpulan berserta dengan nota-nota kepada penyata kewangan adalah sebaik-baik di dalam pengetahuan dan kepercayaan saya, adalah betul dan saya membuat ikrar ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ianya adalah benar dan atas kehendak-kehendak Akta Akuan Berkanun 1960.

Sebenarnya dan sesungguhnya

diakui oleh penama di atas

di KUALA LUMPUR

pada **23 AUG 2017**

.....
HANIZA BT AB SHUKOR
PENGARAH KEWANGAN DAN BELANJAWAN

Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil
Perusahaan Getah (RISDA)

Di hadapan saya

PESURUHJAYA SUMPAH

No. 77 Jalan 3/76D,
Desa Pandan
55100 Kuala Lumpur
Malaysia

**PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN
PADA 31 DISEMBER 2016**

Nota	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula
Aset Bukan Semasa				
Hartanah, loji dan peralatan	4	477,991,223	458,459,693	416,389,675
Hartanah pelaburan	5	682,652	708,342	-
Aset hidup	6	2,874,103	2,874,103	-
Pelaburan dalam syarikat-syarikat subsidiari	7	-	-	96,668,833
Pelaburan dalam syarikat-syarikat bersekutu	8	12,588,473	12,934,780	10,652,999
Jumlah terhutang oleh syarikat-syarikat subsidiari	9	-	-	55,295,638
Perbelanjaan pembangunan ladang	11	448,618,622	450,621,073	443,142,631
Kos pembangunan hartanah	12	7,697,007	7,697,007	-
Pinjaman berjangka	13	152,616,816	139,136,561	125,624,127
Pelaburan lain	14	18,918,514	6,201,872	16,550,282
Aset cukai tertunda	15	226,072	61,539	-
		1,122,213,482	1,078,694,970	1,164,324,185
Aset Semasa				
Inventori	16	84,374,883	83,321,699	38,622,759
Belum terima dagangan	17	240,919,277	186,006,567	52,554,556
Belum terima lain	18	359,219,484	345,417,653	249,343,774
Pulangan cukai		4,533,300	3,958,050	-
Jumlah terhutang oleh syarikat-syarikat subsidiari	9	-	-	124,491,998
Jumlah terhutang oleh syarikat-syarikat bersekutu	10	-	17,901,375	-
Kos pembangunan hartanah	12	20,726,515	-	-
Pinjaman berjangka	13	2,196,900	1,698,302	221,307
Simpanan tetap	19	1,773,416,815	1,990,824,982	1,663,012,877
Tunai dan baki di bank		78,538,880	87,480,111	38,874,640
		2,563,926,054	2,716,608,739	2,167,121,911
Liabiliti Semasa				
Belum bayar dagangan	20	67,895,660	61,543,890	11,818,408
Belum bayar lain	21	394,805,997	447,825,681	160,319,267
Jumlah terhutang kepada syarikat-syarikat subsidiari	9	-	-	123,539,186
Pemiutang sewa-beli dan pajakan	22	2,357,989	1,672,488	-
Pinjaman	23	2,000,000	2,000,000	-
Ganjaran persaraan	24	5,128,936	4,690,347	5,128,936
Hasil diterima terdahulu		301,753	11,443,031	301,753
Peruntukan cukai dan zakat		2,127,720	1,919,801	-
		474,618,055	531,095,238	301,107,550
Aset Semasa Bersih				
		2,089,307,999	2,185,513,501	1,866,014,361
		3,211,521,481	3,264,208,471	3,030,338,546

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

**PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN
PADA 31 DISEMBER 2016**

Nota	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula
Ekuiti				
Kumpulan Wang RISDA/ Keuntungan Terkumpul	25	2,437,222,866	2,421,311,118	2,279,376,250
Tabung Amanah				
Pembangunan Modal Insan	26	2,493,543	2,493,543	2,493,543
Tabung Wang Pusingan	27	225,773,650	209,273,650	209,273,650
Tabung Tanam Semula Estet RISDA	28	37,310,181	30,359,881	30,359,881
Rizab Modal (Terbitan Bonus)	29	5,102,900	-	-
Rizab Aset Sedia Dijual		617,412	-	-
Kepentingan Bukan Kawalan		3,762,530	-	-
		<u>2,712,283,082</u>	<u>2,675,472,941</u>	<u>2,523,164,657</u>
Liabiliti Bukan Semasa				
Geran kerajaan	40	4,592,298	-	-
Wang amanah	41	462,598,161	462,598,161	552,757,698
Pemiutang sewa-beli dan pajakan	22	5,990,752	-	-
Pinjaman	23	1,733,995	-	-
Ganjaran persaraan	24	23,095,737	22,543,252	22,035,514
Liabiliti cukai tertunda	15	1,227,456	-	-
		<u>499,238,399</u>	<u>588,735,530</u>	<u>574,793,212</u>
		<u>3,211,521,481</u>	<u>3,264,208,471</u>	<u>3,097,957,869</u>

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

**PENYATA PENDAPATAN KOMPREHENSIF
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016**

Nota	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula
Pendapatan	30	1,619,342,385	1,561,472,748	1,320,736,804
Pendapatan operasi lain		138,214,910	142,394,647	101,737,109
Perubahan dalam inventori		(1,150,913)	(22,129,170)	-
Perbelanjaan pembangunan ladang		(13,883,510)	(29,008,251)	(13,883,510)
Perbelanjaan pembangunan hartanah		(12,295,050)	-	-
Bahan mentah dan barang gunaan yang digunakan		(241,937,300)	(141,177,216)	(116,486,462)
Pembelian barangan perniagaan		(88,006,357)	(72,214,870)	-
Yuran pihak berkuasa dan imbuhan para pengarah	32	(2,098,053)	(3,610,942)	(823,563)
Kos kakitangan	33	(289,543,780)	(283,763,300)	(216,195,141)
Susutnilai hartanah, loji dan peralatan	4	(32,134,842)	(33,296,556)	(24,540,313)
Susutnilai hartanah pelaburan	5	(25,690)	(25,690)	-
Pelunasan aset hidup	6	-	(23,582)	-
Perbelanjaan operasi lain		<u>(992,987,354)</u>	<u>(1,072,857,461)</u>	<u>(1,007,321,139)</u>
Lebihan/(Kurangan) daripada operasi	31	83,494,446	45,760,357	43,223,785
Kos kewangan	34	(682,979)	(347,684)	(323)
Syer keuntungan/(kerugian) syarikat bersekutu		<u>(346,307)</u>	<u>2,281,781</u>	<u>-</u>
Lebihan/(Kurangan) sebelum cukai		82,465,160	47,694,454	43,223,462
Perbelanjaan cukai Zakat	35	<u>(14,951,433)</u>	<u>(13,536,994)</u>	<u>(2,500,720)</u>
		<u>(696,431)</u>	<u>(1,846,593)</u>	<u>-</u>
Lebihan/(Kurangan) selepas cukai		66,817,296	32,310,867	40,722,742
Kepentingan bukan kawalan		<u>(938,855)</u>	<u>(1,223,416)</u>	<u>-</u>
Lebihan/(Kurangan) bersih bagi tahun semasa		65,878,441	31,087,451	40,722,742
Pendapatan komprehensif lain		-	-	-
Perubahan nilai saksama aset sedia dijual		<u>(3,490,762)</u>	<u>1,414,385</u>	<u>-</u>
Jumlah pendapatan komprehensif dalam tahun semasa		<u>62,387,679</u>	<u>32,501,836</u>	<u>40,722,742</u>
Lebihan/(Kurangan) dalam tahun semasa diagihkan kepada:				
Pemegang ekuiti syarikat		65,878,441	31,087,451	40,722,742
Jumlah pendapatan komprehensif dalam tahun semasa diagihkan kepada:				
Pemegang ekuiti		<u>62,387,679</u>	<u>32,501,836</u>	<u>40,722,742</u>
				<u>27,186,349</u>

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH (RISDA)
DAN SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI

PENYATA PERUBAHAN DALAM EKUITI BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016

Kumpulan	Nota	Kumpulan Wang RISDA/Keuntungan		Tabung Amanah		Tabung Wang		Tabung Tanam Semula		Rizab Modal/ Terbitan Bonus		Rizab Aset Sedia Dijual		Kepentingan Bukan Kawalan		Jumlah RM
		RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	
Baki pada 01 Januari 2016 dinyatakan terdahulu		2,421,311,118	2,493,543	2,493,543	209,273,650	30,359,881	5,102,900	4,108,174	2,823,675	2,675,472,941						
Pelarasan tahun sebelum		(650,555)	-	-	-	-	-	-	-	(650,555)						
Baki pada 01 Januari 2016 dinyatakan semula		2,420,660,563	2,493,543	2,493,543	209,273,650	30,359,881	5,102,900	4,108,174	2,823,675	2,674,822,386						
Jumlah pendapatan komprehensif dalam tahun semasa		65,878,441	-	-	-	-	-	(3,490,762)	938,855.00	63,326,534						
Pindahan (daripada)/kepada rizab/tabung		(23,450,300)	-	-	16,500,000	6,950,300	-	-	-	-						
Terbitan saham bonus		-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Pembayaran dividen kepada pemegang saham syarikat		-	-	-	-	-	-	-	-	-						
subsidiari- kepentingan		-	-	-	-	-	-	-	-	-						
bukan kawalan/peserta RTBB	36	(6,969,835)	-	-	-	-	-	-	-	-						(6,969,835)
Pengagihan keuntungan RTBB	36	(18,896,003)	-	-	-	-	-	-	-	-						(18,896,003)
Pengambilan subsidiari		-	-	-	-	-	-	-	-	-						-
Baki pada 31 Disember 2016		2,437,222,866	2,493,543	225,773,650	37,310,181	5,102,900	617,412	3,762,530	2,712,283,082							

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH (RISDA)
DAN SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI

PENYATA PERUBAHAN DALAM EKUITI BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015

Kumpulan	Nota	Kumpulan Wang RISDA/Keuntungan		Tabung Amanah		Tabung Wang		Tabung Tanam Semula		Rizab Modal		Rizab Aset Sedia Dijual		Kepentingan Bukan Kawalan		Jumlah RM
		RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	RM	
Baki pada 01 Januari 2015		2,465,942,430	2,493,543	2,493,543	209,273,650	33,323,653	5,000,000	2,693,789	1,600,259	2,720,327,324						
Pelarasan tahun sebelum		(47,235,575)	-	-	-	-	-	-	-	(47,235,575)						
Baki pada 01 Januari 2015 dinyatakan semula		2,418,706,855	2,493,543	2,493,543	209,273,650	33,323,653	5,000,000	2,693,789	1,600,259	2,673,091,749						
Jumlah pendapatan komprehensif dalam tahun semasa		31,087,451	-	-	-	-	-	1,414,385	1,223,416	33,725,252						
Pindahan daripada/(kepada) rizab/tabung		2,963,772	-	-	(2,963,772)	-	-	-	-	-						-
Terbitan saham bonus		-	-	-	-	-	102,900	-	-	102,900						102,900
Pembayaran dividen kepada pemegang saham syarikat		-	-	-	-	-	-	-	-	-						-
subsidiari- kepentingan		-	-	-	-	-	-	-	-	-						-
minoriti / peserta RTBB	36	(7,385,892)	-	-	-	-	-	-	-	-						(7,385,892)
Pengagihan keuntungan RTBB	36	(23,987,889)	-	-	-	-	-	-	-	-						(23,987,889)
Pengambilan subsidiari		(73,179)	-	-	-	-	-	-	-	-						(73,179)
Baki pada 31 Disember 2015		2,421,311,118	2,493,543	209,273,650	30,359,881	5,102,900	4,108,174	2,823,675	2,675,472,941							

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH (RISDA)
DAN SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI

PENYATA PERUBAHAN DALAM EKUITI BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016

RISDA

Nota	Kumpulan Wang RISDA/ Keuntungan Terkumpul RM	Tabung Amanah Pembangunan Modal Insan RM	Tabung Wang Pusingan RM	Tabung Tanam Semula Estet RISDA RM	Jumlah RM
Baki pada 01 Januari 2016	2,281,037,583	2,493,543	209,273,650	30,359,881	2,523,164,657
Jumlah pendapatan komprehensif dalam tahun semasa	40,722,742	-	-	-	40,722,742
Pindahan (daripada)/kepada rizab/tabung	(23,450,300)	-	16,500,000	6,950,300	-
Pembayaran dividen kepada pemegang saham syarikat subsidiari- kepentingan minoriti	(37,772)	-	-	-	(37,772)
Pengagihan keuntungan RTBB	(18,896,003)	-	-	-	(18,896,003)
Baki pada 31 Disember 2016	2,279,376,250	2,493,543	225,773,650	37,310,181	2,544,953,624

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH (RISDA)
DAN SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI

PENYATA PERUBAHAN DALAM EKUITI BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2015

RISDA
(dinyatakan semula)

Nota	Kumpulan Wang RISDA/ Keuntungan Terkumpul RM	Tabung Amanah Pembangunan Modal Insan RM	Tabung Wang Pusingan RM	Tabung Tanam Semula Estet RISDA RM	Jumlah RM
Baki pada 01 Januari 2015	2,274,910,985	2,493,543	209,273,650	33,323,653	2,520,001,831
Jumlah pendapatan komprehensif dalam tahun semasa	27,195,607	-	-	-	27,195,607
Pindahan (daripada)/kepada rizab/tabung	2,963,772	-	-	(2,963,772)	-
Pembayaran dividen kepada pemegang saham syarikat subsidiari- kepentingan minoriti/peserta RTBB	(44,892)	-	-	-	(44,892)
Pengagihan keuntungan RTBB	(23,987,889)	-	-	-	(23,987,889)
Baki pada 31 Disember 2014	2,281,037,583	2,493,543	209,273,650	30,359,881	2,523,164,657

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

PENYATA ALIRAN TUNAI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016

Nota	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula
ALIRAN TUNAI DARIPADA/ (DIGUNAKAN DALAM) AKTIVITI OPERASI				
Lebihan/(Kurangan) sebelum cukai dan kepentingan minoriti	82,465,160	47,694,454	43,223,463	29,695,832
Pelarasan untuk: Susutnilai hartanah, loji dan peralatan	32,134,842	33,333,032	24,540,313	26,279,896
Susutnilai hartanah	25,690	25,690	-	-
Pelunasan aset hidup	-	23,582	-	-
Peruntukan hutang ragu	8,088,601	12,291,803	-	-
Peruntukan ganjaran persaraan	-	17,289	-	-
Pelarasan peruntukan ganjaran persaraan	(5,864,652)	4,802,177	(5,864,652)	1,756,438
Inventori dihapuskira	93,453	19,299,112	10,297	507
Hartanah, loji dan peralatan dihapuskira	2,965,016	685,612	-	-
Aset hidup dihapuskira	-	344,372	-	-
Peruntukan penurunan nilai daripada pelaburan	346,307	-	-	-
Keuntungan dari jualan hartanah, loji dan peralatan	(296,502)	(223,783)	13,615	(21,163)
Kos kewangan	682,979	1,262,897	323	93,666
Pendapatan faedah	(77,505,212)	(6,276,011)	(58,890,747)	(69,032,325)
Pendapatan dividen	(119,606)	(149,383)	(6,643,072)	(7,699,812)
Lebihan/(Kurangan) operasi sebelum perubahan dalam modal kerja	43,016,076	113,130,843	(3,610,460)	(18,926,961)

Nota	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula
Perubahan dalam :				
Inventori	(1,146,637)	36,986,950	(3,612,145)	(9,008,730)
Belum terima dagangan	(63,001,311)	(57,384,837)	(10,717,185)	(9,536,961)
Belum terima lain	(24,840,209)	(19,251,638)	(122,831,314)	10,945,419
Jumlah terhutang oleh syarikat-syarikat subsidiari	-	-	33,293,329	(14,107,094)
Belum bayar dagangan	6,351,770	13,821,638	6,964,750	734,921
Belum bayar lain	(85,000,049)	(53,648,650)	(4,152,097)	1,616,744
Pembangunan hartanah	(20,726,515)	-	-	-
Jumlah terhutang oleh syarikat-syarikat bersekutu	17,901,375	2,812,789	-	-
Tunai (diguna)/dijanakan daripada aktiviti operasi	(127,445,500)	36,467,095	(104,665,122)	(38,282,662)
Pinjaman bersih	(13,978,853)	(12,017,008)	(8,159,923)	(9,315,649)
Pembayaran perbelanjaan pembangunan ladang	2,002,451	(4,828,852)	1,742,563	(5,088,742)
Pembayaran ganjaran persaraan	(4,674,816)	(2,249,322)	(4,674,816)	(1,730,511)
Pembayaran cukai	(14,951,433)	(12,574,590)	-	-
Geran	(90,075,250)	(189,119,934)	(90,159,537)	(187,770,029)
Zakat	(696,431)	(1,846,593)	-	-
Tunai bersih (diguna)/dijana daripada aktiviti operasi	(249,819,832)	(186,169,204)	(205,916,835)	(242,187,593)

Nota	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula
ALIRAN TUNAI DARIPADA/ (DIGUNAKAN DALAM) AKTIVITI PELABURAN				
Pembelian hartanah, loji dan peralatan	37 (49,410,840)	(67,216,741)	(33,063,726)	(57,241,599)
Penerimaan daripada jualan hartanah, loji dan peralatan	3,261,518	685,612	-	-
Pembelian aset hidup	37 -	(18,825)	-	-
Tambahan pelaburan dalam syarikat bersekutu	-	(12,934,780)	-	(10,652,999)
Perolehan dari jualan pelaburan	-	4,533,017	-	-
Pembelian pelaburan lain	(12,716,642)	-	(16,550,282)	-
Faedah diterima	77,505,212	6,276,011	58,890,747	69,032,325
Dividen diterima	119,606	149,383	6,643,072	7,699,812
Pembelian saham daripada anak syarikat	-	-	(8,974,307)	6,749,996
Tunai bersih (diguna)/dijana daripada aktiviti pelaburan	18,758,854	(68,526,323)	6,945,504	15,587,535

Nota	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula
ALIRAN TUNAI DARIPADA/ (DIGUNAKAN DALAM) AKTIVITI PEMBIAYAAN				
Pembayaran dividen kepada pekebun-pekebun kecil di bawah program Rancangan Tanam Baru Berkelompok	(18,896,003)	-	(18,896,003)	(23,987,889)
Pembayaran dividen kepada pemegang saham syarikat subsidiari -kepentingan minoriti	-	-	(37,772)	(44,892)
Pembayaran pinjaman berjangka	(1,835,000)	(2,505,605)	-	(2,340,605)
Kos kewangan dibayar	(682,979)	(1,161,121)	(323)	(93,666)
Pembiayaan pemiutang sewa beli dan pajakan	5,059,229	-	-	-
Pembayaran kepada pemiutang sewa beli dan pajakan	(2,383,967)	242,321	-	-
Amanah Pembangunan Modal Insan	-	-	-	-
Tabung Wang Pusingan	16,500,000	-	16,500,000	-
Tabung Tanam Semula Estet RISDA	6,950,300	(2,963,772)	6,950,300	(2,963,772)
Tunai bersih digunakan daripada aktiviti pembiayaan	4,711,580	(6,388,177)	4,516,202	(29,430,824)

Nota	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula
PERTAMBAHAN BERSIH DALAM TUNAI DAN TUNAI SETARA	(226,349,398)	(261,083,702)	(194,455,129)	(256,030,882)
TUNAI DAN TUNAI SETARA PADA AWAL TAHUN	<u>2,077,905,093</u>	<u>2,338,988,795</u>	<u>1,896,342,646</u>	<u>2,152,373,528</u>
TUNAI DAN TUNAI SETARA PADA AKHIR TAHUN	<u>1,851,555,695</u>	<u>2,077,905,093</u>	<u>1,701,887,517</u>	<u>1,896,342,646</u>
TUNAI DAN TUNAI SETARA TERDIRI DARIPADA:				
Simpanan tetap	19 1,773,416,815	1,990,824,982	1,663,012,877	1,850,816,172
Tunai dan baki di bank	78,538,880	87,480,111	38,874,640	45,526,474
Simpanan tetap dicagarkan	19 (400,000)	(400,000)	-	-
	<u>1,851,555,695</u>	<u>2,077,905,093</u>	<u>1,701,887,517</u>	<u>1,896,342,646</u>

Nota-nota yang dilampirkan adalah sebahagian daripada penyata kewangan ini.

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. KEGIATAN-KEGIATAN UTAMA

Kumpulan bergiat di dalam pentadbiran Kumpulan Wang Perusahaan Getah (Penanaman Semula), mengurus dan mengendalikan rancangan-rancangan yang disediakan dan diluluskan di bawah peruntukan Bahagian III, Ordinan Kumpulan Wang (Penanaman Semula) 1952, merancang dan melaksana segala inovasi bagi sektor pekebun kecil, perniagaan pertanian, perkhidmatan broker insurans, perkhidmatan keselamatan, perkhidmatan pengangkutan, perkhidmatan pengurusan di bawah operasi bengkel dan pembangunan hartanah secara usahasama.

Kegiatan-kegiatan utama RISDA ialah mentadbir Kumpulan Wang Perusahaan Getah (Penanaman Semula) yang ditubuhkan di bawah Seksyen 3 Ordinan Kumpulan Wang Perusahaan Getah (Penanaman Semula) 1952, mengurus dan mengendalikan rancangan-rancangan yang disediakan dan diluluskan di bawah peruntukan Bahagian III, Ordinan Kumpulan Wang Perusahaan Getah (Penanaman Semula) 1952 dan merancang dan melaksana segala inovasi bagi sektor pekebun-pekebun kecil.

Kegiatan utama syarikat-syarikat subsidiari dinyatakan dalam Nota 7.

Tiada perubahan yang ketara ke atas kegiatan utama Kumpulan dan RISDA sepanjang tahun kewangan semasa.

Penyata Kewangan belum beraudit telah dibentangkan dan diluluskan oleh Pihak Berkuasa RISDA pada 27 April 2017 untuk dikemukakan kepada Ketua Audit Negara bagi tujuan pengauditan oleh Jabatan Audit Negara. Pada 24 Ogos 2017 Penyata Kewangan ini telah dibentangkan sekali lagi setelah mengambil kira pelarasan audit.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING

2.1 Asas Penyediaan

Penyata kewangan telah disediakan mengikut kelaziman kos sejarah dan mematuhi peruntukan dalam Akta Syarikat, 2016 dan piawaian perakaunan berkenaan yang diluluskan oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia (“MASB”) bagi entiti selain daripada entiti persendirian. Pada permulaan tahun kewangan semasa, Kumpulan dan RISDA telah menerima pakai Piawaian Pelaporan Kewangan atau “Malaysian Financial Reporting Standards” (MFRSs) yang baru dan disemak semula serta Interpretasi seperti dinyatakan dalam Nota 2.2(a) kepada penyata kewangan.

2.2 Dasar-dasar perakaunan penting yang diterima pakai oleh Kumpulan dan RISDA adalah seperti berikut:-

a) Perubahan dalam dasar-dasar perakaunan

Pada 1 Januari 2011, Kumpulan dan RISDA telah menerima pakai MFRS yang baru dan disemak semula untuk tempoh kewangan bermula pada atau selepas 1 Januari 2011.

FRSs dan Pindaan	Tarikh Kuatkuasa
MFRS 1: Penggunaan Kali Pertama Piawaian Pelaporan Kewangan	01 Januari 2011
MFRS 3: Penggabungan Perniagaan	01 Januari 2011
Pindaan-pindaan kepada MFRS 127: Penyatuan dan Pengasingan Laporan Kewangan	01 Januari 2011
Pindaan kepada MFRS 7: Instrumen Kewangan: Pendedahan	01 Januari 2011
Pindaan kepada MFRS 132: Instrumen Kewangan: Pembentangan	01 Januari 2011
Pindaan kepada MFRS 139: Instrumen Kewangan: Pengiktirafan dan Pengukuran	01 Januari 2011
Pindaan kepada MFRS 101 : Pembentangan Penyata Kewangan	01 Julai 2012
Pindaan kepada MFRS 112: Cukai Tertunda: Pemulihan Aset	01 Januari 2012
Pindaan kepada MFRS 128: Pelaburan Dalam Syarikat Bersekutu dan Usahasama	01 Januari 2013
Pindaan kepada MFRS 10: Penyatuan Penyata Kewangan	01 Januari 2013
MFRS 9: Instrumen Kewangan	01 Januari 2013

Piawaian-piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia

Pada 19 November 2011, Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysian (MASB) mengeluarkan satu rangka kerja perakaunan baru yang diluluskan oleh MASB, Piawaian-piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia (Rangka Kerja MFRS).

Rangka Kerja MFRS adalah untuk digunakan oleh semua Entiti selain daripada Entiti Persendirian untuk tempoh tahunan bermula pada atau selepas 1 Januari 2012, kecuali entiti yang terdapat dalam skop MFRS 141 Pertanian (MFRS 141) dan Tafsiran IC 15 Perjanjian untuk Pembinaan Hartanah (IC 15), termasuk syarikat induk, pelabur besar dan pengusaha.

Kumpulan RISDA telah menyediakan penyata kewangan menggunakan Rangka Kerja MFRS bermula tahun kewangan berakhir 31 Disember 2012. Dalam pembentangan MFRS penyata kewangan pertama, Syarikat dikehendaki menyatakan semula perbandingan penyata kewangan kepada jumlah yang mencerminkan aplikasi Rangka Kerja MFRS. Majoriti pelarasan yang diperlukan dalam peralihan telah dibuat, secara retrospektif, terhadap pendapatan terkumpul terbuka.

Kumpulan dan RISDA telah mendapat pengecualian daripada Kementerian Kewangan bertarikh 1 Jun 2011 ” jika RISDA tidak dapat mematuhi mana-mana piawaian perakaunan yang berkaitan, perkara tersebut hendaklah didedahkan dalam penyata kewangan RISDA”.

c) Fungsi dan Pembentangan Matawang

Penyata kewangan Kumpulan dan RISDA telah dinyatakan dalam Ringgit Malaysia (RM) yang merupakan matawang fungsian Kumpulan dan RISDA.

d) Penggunaan Anggaran dan Pertimbangan

Penyediaan penyata kedudukan kewangan mengkehendaki pengurusan membuat pertimbangan anggaran dan andaian yang membabitkan penggunaan dasar perakaunan dan nilai aset yang dilaporkan, liabiliti, pendapatan dan perbelanjaan yang mana keputusan sebenar mungkin berbeza daripada anggaran.

Anggaran dan asas andaian akan sentiasa disemak semula secara berterusan. Anggaran dan pertimbangan yang mempunyai risiko signifikan untuk pelarasan ke atas nilai bawaan aset dan liabiliti pada masa akan datang adalah seperti berikut:

i) Jangka Hayat dan Nilai Sisa Hartanah, Loji dan Peralatan

Susutnilai hartanah, loji dan peralatan dinilai berdasarkan kadar tempoh yang sama mengikut anggaran hayat penggunaannya. Pihak pengurusan sentiasa memantau anggaran jangka hayat dan nilai sisa aset tersebut.

ii) Aset Cukai Tertunda

Aset cukai tertunda diiktiraf bagi seluruh elaun modal yang belum diserap iaitu sehingga ianya berkemungkinan bahawa pendapatan masa hadapan yang akan dikenakan cukai terhadapnya akan sedia ada untuk diserap yang mana elaun modal boleh digunakan. Pertimbangan pihak pengurusan adalah penting bagi memastikan jumlah aset cukai tertunda yang boleh diiktiraf adalah dengan berasaskan tempoh masa yang sesuai dan tahap pendapatan di masa hadapan yang akan dikenakan cukai bersertakan dengan strategi rancangan cukai masa hadapan. Jumlah elaun modal yang tidak diserap pada tahun semasa boleh dilihat pada Nota 15 pada penyata kewangan.

iii) Syarikat Bersekutu Yang Tidak Diambilkira dalam Ekuiti Dalam Penyata Kewangan Kumpulan

Seperti yang dinyatakan dalam Nota 8 kepada penyata kewangan, terdapat sebahagian daripada syarikat-syarikat bersekutu yang tidak mempunyai penyata kewangan beraudit. Tanpa mengambil kira bahagian keuntungan daripada syarikat bersekutu terbabit, ia tidak mempunyai kesan ketara kepada Kumpulan.

e) Pendapatan

Pendapatan Kumpulan mewakili geran kerajaan, kutipan ses, jumlah kasar barangan jualan yang diinvoiskan, pendapatan sewa, yuran pengurusan dan perkhidmatan perundingan, komisen bersih selepas ditolak yuran pengenalan pelanggan berkaitan dengan perniagaan ejen insurans, perkhidmatan keselamatan, perkhidmatan pengangkutan dan pendapatan dari yuran kursus dan latihan.

Pendapatan RISDA mewakili geran kerajaan, kutipan ses, jumlah kasar barangan jualan yang diinvoiskan dan pendapatan sewa.

Pendapatan diiktiraf mengikut asas berikut:

Geran kerajaan – apabila hak untuk menerima geran dikenal pasti.

Kutipan ses dari Kastam – apabila wang ses diterima daripada Kastam Di Raja Malaysia.

Kutipan ses dari Lembaga Getah Malaysia (LGM) – apabila wang diterima daripada LGM bagi getah yang dijual dalam negeri.

Nilai kasar atas jualan barangan diinvois – selepas penghantaran barangan dan terimaan oleh pelanggan, ditolak diskaun, kembalian dan apabila risiko serta manfaat pemilikan berpindah kepada pelanggan.

Pendapatan sewa – atas dasar akruan selaras dengan kandungan perjanjian sewaan berkaitan.

Yuran pengurusan dan perkhidmatan perundingan, perkhidmatan keselamatan dan perkhidmatan pengangkutan – apabila perkhidmatan dilaksanakan.

Komisen selepas ditolak yuran pengenalan pelanggan – berdasarkan kepada tarikh permulaan atau tarikh bil yang mana terkemudian; dan pelarasan premium, termasuk pembatalan dasar, diiktiraf apabila ia berlaku.

Pendapatan daripada yuran kursus dan latihan – apabila kursus dan latihan telah dijalankan.

f) Cukai

RISDA dikecualikan daripada cukai menurut Seksyen 127(3)(b) Akta Cukai Pendapatan 1967 bagi tempoh mulai dari tahun taksiran 1974 hingga 2001. Pengecualian cukai ini tidak meliputi pendapatan dividen, cukai pembangunan RISDA dan syarikat-syarikat subsidiari.

Mulai tahun taksiran 2002, RISDA tertakluk kepada cukai pendapatan ke atas pendapatannya selain daripada berikut:

- Peruntukan yang diberi oleh Kerajaan Persekutuan atau Negeri dalam bentuk geran untuk membiayai perbelanjaan mengurus;
- Peruntukan yang diberi oleh Kerajaan Persekutuan atau Negeri untuk membiayai perbelanjaan pembangunan, sama ada dalam bentuk geran ataupun pinjaman;
- Pendapatan ses yang diterima daripada Jabatan Kastam dan Lembaga Getah Malaysia; dan
- Apa-apa derma ataupun subsidi yang diterima.

Cukai tertunda diakaunkan dengan menggunakan kaedah “Lembaran Imbangan” apabila terdapat perbezaan sementara di antara nilai bawa aset dan liabiliti dalam penyata-penyata kewangan dengan asas cukai yang digunakan dalam pengiraan keuntungan boleh dicukai.

Liabiliti cukai tertunda secara amnya diiktiraf bagi semua perbezaan sementara yang boleh diberikan potongan, kerugian cukai dan kredit cukai belum digunakan setakat terdapat kemungkinan di mana keuntungan bercukai akan berlaku terhadapnya perbezaan sementara yang boleh diberikan potongan, kerugian cukai dan kredit cukai belum digunakan boleh dipakai.

g) Rosot Nilai Aset Bukan Kewangan

Nilai bawaan aset selain daripada inventori, aset wujud dari kontrak-kontrak pembinaan, aset cukai tertunda, hartanah pelaburan dan aset bukan semasa dipegang untuk dijual akan disemak pada setiap tarikh lembaran imbangan untuk mengenal pasti sama ada terdapat petunjuk sebarang rosot nilai. Sekiranya petunjuk kemerosotan nilai ini wujud, aset berkenaan akan dibuat anggaran nilai boleh pulih. Kerugian kemerosotan nilai akan diiktiraf apabila nilai aset atau unit penghasil tunai melebihi nilai boleh pulih. Kerugian kemerosotan nilai ini akan dicajkan kepada penyata pendapatan komprehensif. Pembalikan kerugian kemerosotan nilai selain dari muhibah akan diiktiraf setakat mana

nilai bawaan tersebut tidak melebihi nilai boleh pulih yang dianggarkan selepas ditolak susutnilai atau pelunasan sekiranya tiada kerugian kemerosotan nilai yang dikenakan sebelum ini. Kesemua pembalikan kerugian kemerosotan nilai akan dicaj kepada penyata pendapatan komprehensif, kecuali untuk aset yang dinilai semula, yang mana pembalikan ini akan meningkatkan nilaian semula tersebut.

h) Hartanah, Loji dan Peralatan dan Susutnilai

Hartanah, loji dan peralatan dinyatakan pada kos tolak susutnilai terkumpul dan kerugian rosot nilai terkumpul.

Keuntungan atau kerugian daripada pelupusan aset ditentukan sebagai perbezaan di antara anggaran perolehan bersih dan nilai buku aset dan akan diiktiraf dalam penyata pendapatan komprehensif.

Susutnilai untuk hartanah, loji dan peralatan, selain daripada tanah milik bebas dan bangunan dalam pembinaan yang tidak disusutnilaikan, dikira berasaskan kaedah garis lurus pada kadar berdasarkan penilaian di sepanjang tempoh anggaran hayat penggunaannya.

Kadar utama susutnilai tahunan yang digunakan adalah seperti berikut:

Tanah pajakan	Mengikut jangkamasa pajakan
Bangunan konkrit dan bukan konkrit	2% - 20%
Perabot, kelengkapan pejabat, komputer dan kenderaan	8% - 33.33%
Loji dan mesin	5% - 20%

i) Aset Hidup

Aset hidup Kumpulan terdiri daripada lembu-lembu baka pejantan dan baka induk yang dinyatakan pada nilai kos. Kos terdiri daripada harga belian asal dan kos-kos lain yang ditanggung untuk membawa aset hidup ke lokasi semasa. Kos operasi pembiakan diagihkan secara purata kepada baka induk berdasarkan kepada jumlah keseluruhan bilangan lembu yang ditenak. Amalan ini selaras dengan rangka pendedahan MASB ED50 Pertanian (piawaian perakaunan yang diluluskan) yang dikeluarkan oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia.

(i) Kos baka pejantan dan baka induk

Kos baka pejantan dan baka induk merupakan nilai yang diinvois oleh pembekal. Kos ini masing-masing dilunaskan selama 5 tahun dan 6 tahun dari tarikh pembelian.

Dasar pelunasan yang digunapakai adalah bersesuaian dan tidak melebihi anggaran tempoh jangka hayat produktif baka-baka tersebut selama 8 tahun.

(ii) Kos pembiakan

Kos pembiakan merupakan kos-kos langsung yang diagihkan secara purata kepada baka induk bermula dari tarikh perbelanjaan dibuat sehingga baka tersebut melahirkan anak. Kos ini dilunaskan serentak dengan dasar pelunasan baka induk seperti yang dinyatakan di perenggan (i).

Kos pembiakan yang dibuat selepas baka induk melahirkan anak akan diambil kira dalam penyata pendapatan dalam tahun perbelanjaan dibuat.

j) Pembelian Hartanah, Loji dan Peralatan Melalui Perjanjian Sewa-Beli

Hartanah, loji dan peralatan yang dibeli melalui perjanjian sewa-beli dipermodalkan sebagai hartanah, loji dan peralatan dan obligasi bersamanya diambil kira sebagai liabiliti. Caj kewangan diperuntukkan ke dalam penyata pendapatan komprehensif sepanjang tempoh perjanjian tersebut untuk memberi kadar caj semasa tetap ke atas baki liabiliti sewa-beli tersebut.

k) Aset Pajakan

Aset yang dibeli di bawah pajakan yang terdapat pemindahan manfaat dan risiko pemilikan yang besar kepada penerima pajakan dipermodalkan sebagai hartanah, loji dan peralatan. Aset dan kewajipan sewaan berkenaan telah direkod pada nilai berpatutan harta pajakan yang menghampiri nilai kini bayaran sewa minimum pajakan pada permulaan terima pajakan.

Kos kewangan yang merupakan perbezaan di antara jumlah komitmen pajakan dan nilai saksama aset yang dibeli akan diperuntukkan ke dalam penyata pendapatan komprehensif sepanjang tempoh pajakan untuk memberi kadar caj semasa yang tetap ke atas baki liabiliti pajakan tersebut. Semua pajakan lain yang tidak memenuhi kriteria di atas akan diklasifikasikan sebagai pajakan operasi dan sewa berkenaan akan diperuntukkan ke dalam penyata pendapatan komprehensif semasa dibelanjakan.

l) Aset Kewangan

Aset kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan jika, dan hanya jika, Kumpulan dan RISDA menjadi salah satu pihak dalam peruntukan kontrak.

Apabila aset kewangan telah diiktiraf pada mulanya, ianya dikira pada nilai saksama, tambah, dalam situasi aset kewangan bukan pada nilai saksama melalui untung atau rugi, akan terus diagihkan kepada kos transaksi.

Kumpulan dan RISDA menentukan klasifikasi aset kewangan pada permulaan pengiktirafan, dan kategori-kategori aset kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi, pinjaman dan penghutang, pelaburan yang dipegang sehingga matang dan aset kewangan yang sedia dijual. Kumpulan dan RISDA tidak mempunyai aset kewangan selain daripada yang dinyatakan seperti di bawah.

- i) ***Pinjaman dan Belum Terima***
Aset kewangan dengan pembayaran yang tetap atau boleh ditentukan yang bukan disenaraikan dalam pasaran yang aktif adalah diklasifikasikan sebagai pinjaman dan belum terima.

Selepas daripada pengiktirafan permulaan, pinjaman dan belum terima dikira pada kos pelunasan dengan menggunakan kadar faedah efektif. Keuntungan atau kerugian adalah diiktiraf dalam untung atau rugi apabila pinjaman dan belum terima adalah diiktiraf atau dirosot nilai, dan melalui proses rosot nilai.

Pinjaman dan belum terima diklasifikasikan sebagai aset semasa, kecuali yang mana mempunyai tarikh matang lebih daripada 12 bulan selepas tarikh laporan yang mana ianya diklasifikasikan sebagai bukan semasa.

- ii) ***Pelaburan Yang Dipegang Sehingga Tarikh Matang***
Aset kewangan dengan pembayaran yang tetap atau boleh ditentukan dan tempoh matang yang tetap adalah diklasifikasikan sebagai dipegang sehingga matang apabila Kumpulan dan RISDA mempunyai kehendak positif dan keupayaan untuk memegang pelaburan itu sehingga matang.

Selepas permulaan pengiktirafan, pelaburan yang dipegang sehingga tarikh matang diukur pada kos pelunasan dengan menggunakan kaedah kadar faedah efektif. Keuntungan dan kerugian adalah diiktiraf dalam untung atau rugi apabila pelaburan yang dipegang sehingga tarikh matang dilupus atau dirosot nilai, dan melalui proses pelunasan.

Pelaburan yang dipegang sehingga tarikh matang adalah diklasifikasikan sebagai aset bukan semasa, kecuali yang mempunyai kematangan dalam masa 12 bulan selepas tarikh laporan yang mana diklasifikasikan sebagai semasa.

- iii) ***Aset Kewangan Yang Sedia Untuk Dijual***
Aset kewangan yang sedia untuk dijual adalah aset kewangan yang dianggap sebagai tersedia untuk dijual atau tidak diklasifikasikan dalam sebarang tiga kategori sebelum ini.

Selepas permulaan pengiktirafan, harta kewangan yang tersedia untuk dijual diukur pada nilai saksama. Sebarang keuntungan atau kerugian daripada perubahan dalam nilai saksama aset kewangan itu diiktiraf dalam penyata pendapatan komprehensif lain, kecuali rosot nilai, keuntungan dan kerugian tukaran asing ke atas instrumen kewangan dan faedah dikira dengan menggunakan kadar faedah efektif dan diiktiraf dalam untung atau rugi. Keuntungan atau kerugian terkumpul yang sebelum ini diiktiraf dalam pendapatan komprehensif yang lain diklasifikasikan semula daripada ekuiti kepada untung atau rugi sebagai penyesuaian klasifikasi apabila harta itu tidak diiktiraf. Pendapatan faedah dikira menggunakan kaedah faedah efektif yang diiktiraf dalam untung atau rugi. Dividen atas instrumen ekuiti yang sedia untuk dijual diiktiraf dalam untung atau rugi apabila hak Kumpulan dan RISDA untuk menerima pembayaran sudah pasti.

Pelaburan dalam instrumen ekuiti yang mana nilai saksama tidak boleh diukur dengan betul adalah diukur pada kos tolak kerugian rosot nilai.

Sebuah aset kewangan tidak diiktiraf yang mana hak kontraktual untuk menerima aliran tunai daripada aset telah matang. Ketidaktirafan aset kewangan dalam keseluruhannya, perbezaan antara nilai bawaan dan jumlah yang diterima dan sebarang keuntungan atau kerugian terkumpul yang tidak diiktiraf dalam pendapatan komprehensif yang lain adalah diiktiraf di dalam untung atau rugi.

Cara biasa pembelian atau penjualan adalah pembelian atau penjualan aset kewangan yang memerlukan penghantaran aset dalam masa yang biasanya ditubuhkan oleh peraturan atau konvensyen di dalam pasaran yang berkenaan. Semua cara pembelian dan penjualan biasa bagi aset kewangan adalah diiktiraf pada tarikh diperdagangkan.

m) **Rosot Nilai Aset Kewangan**

Kumpulan dan RISDA dinilai pada setiap tarikh laporan sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa aset kewangan telah dirosot nilai.

Belum Terima Dan Aset Kewangan Lain Yang Dibawa Pada Kos Pelunasan

Untuk menentukan terdapat bukti objektif bahawa rosot nilai aset kewangan telah berlaku, Kumpulan dan RISDA menganggap faktor seperti kemungkinan muflis atau tekanan kewangan yang signifikan para belum terima dan kegagalan atau pembayaran lewat yang signifikan. Bagi sesetengah kategori aset kewangan, aset yang telah dinilai untuk tidak dirosot nilai secara individu adalah dinilai selepas itu untuk rosot nilai pada dasar kolektif berdasarkan sifat yang sama. Bukti objektif rosot nilai untuk portfolio belum terima boleh termasuk pengalaman lepas Kumpulan dan RISDA dalam memungut pembayaran, peningkatan dalam jumlah pembayaran lewat dalam portfolio yang lepas, purata tempoh kredit dan perubahan yang dilihat dalam situasi ekonomi nasional atau tempatan yang selari dengan kegagalan pembayaran oleh belum terima.

Jika sebarang bukti wujud, jumlah rosot nilai akan dikira sebagai perbezaan antara nilai bawaan aset dan nilai terkini anggaran aliran tunai masa hadapan yang didiskaunkan pada kadar faedah efektif aset kewangan yang asal. Rosot nilai diiktiraf dalam untung atau rugi.

n) **Asas Penyatuan**

Penyata kewangan yang disatukan meliputi penyata kewangan Kumpulan dan RISDA pada tarikh laporan. Penyata kewangan Kumpulan yang digunakan dalam laporan kewangan yang disatukan disediakan bagi tempoh perakaunan yang sama dengan RISDA. Dasar-dasar perakaunan yang konsisten diguna pakai dengan transaksi-transaksi dan peristiwa dalam keadaan yang serupa.

Kesemua baki antara kumpulan, pendapatan dan perbelanjaan dan keuntungan dan kerugian yang belum direalisasi hasil daripada transaksi antara kumpulan telah dihapuskan secara penuh.

Pengambilalihan syarikat-syarikat subsidiari akan diambil kira dengan menggunakan kaedah pembelian kecuali pengambilalihan subsidiari-subsidiari yang memenuhi kriteria untuk penggabungan, yang mana, pengambilalihan itu akan menggunakan prinsip perakaunan penggabungan.

Di bawah kaedah pembelian, aset-aset yang dikenal pasti yang diambil alih dan andaian kontingen liabiliti dalam penggabungan perniagaan disukat pada mulanya pada nilai wajar pada tarikh pengambilalihan. Penyesuaian kepada nilai wajar terbabit berkenaan faedah yang telah diambil alih sebelumnya adalah dianggap sebagai penilaian semula dan diiktiraf dalam pendapatan komprehensif yang lain. Kos bagi penggabungan perniagaan diukur sebagai nilai wajar agregat, pada tarikh pertukaran, akan aset yang diberi, liabiliti yang telah berlaku atau diandai, dan instrumen ekuiti yang telah diisu, ditambah dengan setiap kos secara langsung daripada penggabungan perniagaan. Setiap lebihan daripada kos penggabungan perniagaan dalam hak Kumpulan dalam nilai wajar bersih bagi aset subsidiari yang diambil alih, liabiliti dan kontingen liabiliti adalah diiktiraf sebagai muhibah di dalam penyata posisi kewangan. Setiap lebihan daripada hak kumpulan dalam nilai wajar bersih bagi aset subsidiari yang diambil alih, liabiliti dan kontingen liabiliti dengan kos penggabungan perniagaan adalah diiktiraf sebagai pendapatan atau kerugian pada tarikh pengambilalihan. Apabila Kumpulan mengambilalih sesuatu perniagaan, terbitan terbenam yang dipisahkan dari kontrak hos oleh entiti yang diambil alih akan dikaji semula ketika penggabungan, melainkan penggabungan keputusan menyebabkan perubahan dalam syarat-syarat kontrak tersebut dan secara signifikan mengubah aliran tunai yang lain sepatutnya diperlukan di bawah kontrak itu.

Di bawah kaedah penggabungan perakaunan, sebarang perbezaan antara jumlah pelaburan yang dibawa dan nilai wajar saham yang diperolehi adalah diiktiraf sebagai rizab penyatuan atau defisit. Keputusan subsidiari-subsidiari yang digabungkan telah dimasukkan bagaikan penyatuan itu telah berlaku pada tahun ini dan tahun-tahun yang lalu.

Setiap subsidiari telah digabungkan dari tarikh pengambilalihan, yang mana tarikh itu merupakan tarikh Kumpulan memperoleh kawalan dan terus digabungkan sehingga tarikh kawalan itu telah berakhir.

o) Pelaburan dalam Syarikat-syarikat Subsidiari

Pelaburan dalam saham tak tersiarharga syarikat-syarikat subsidiari yang dihapuskan semasa penyatuan, dinyatakan pada kos dalam penyata kewangan RISDA. Apabila terdapat tanda-tanda akan berlaku kerugian kemerosotan nilai pada aset, amaun dibawa pelaburan berkenaan dinilai semula dan akan terus disusutkirakan kepada nilai boleh dipulih pelaburan berkenaan.

p) Pelaburan dalam Syarikat-syarikat Bersekutu

Syarikat-syarikat bersekutu adalah syarikat-syarikat di mana Kumpulan mempunyai kepentingan ekuiti jangka panjang di antara 20 peratus hingga 50 peratus dalam modal ekuiti dan Kumpulan mempunyai pengaruh yang penting dalam dasar kewangan dan operasi melalui perwakilan dalam Lembaga Pengarah.

Sekiranya terdapat tanda-tanda kemerosotan nilai pada aset, nilai bawaan pelaburan berkenaan dinilai semula dan akan terus disusutkirakan ke nilai boleh dipulih pelaburan berkenaan.

q) Perbelanjaan Pembangunan Ladang

(i) Perbelanjaan tanaman baru

Perbelanjaan untuk kawasan baru yang ditanam dan juga pembiayaan bagi penyelenggaraan kawasan tersebut dipermodalkan sebagai perbelanjaan pembangunan ladang dari permulaan sehingga peringkat kematangan dan tidak dilunaskan. Peringkat kematangan merujuk kepada masa bila kawasan mencapai titik pulangan modal atau 80% daripada tanaman telah mengeluarkan hasil, yang mana terdahulu.

Perbelanjaan ini akan dilunaskan apabila tanaman yang sedia ada ditebang atau ditukar ganti dengan jenis tanaman lain daripada yang asal.

(ii) Perbelanjaan tanaman semula

Perbelanjaan tanaman semula diambil kira dalam penyata pendapatan komprehensif dalam tahun perbelanjaan dibuat.

r) Kos Pembangunan Hartanah

Kos pembangunan hartanah merangkumi setiap kos yang berkait terus kepada aktiviti pembangunan atau kos yang diperuntukkan secara munasabah terhadap aktiviti-aktiviti tersebut.

Apabila hasil kewangan dari pembangunan hartanah itu dapat dinilai secara munasabah, pendapatan dan perbelanjaan pembangunan hartanah dinyatakan dalam penyata pendapatan komprehensif berdasarkan kaedah peringkat jangka siap. Peringkat jangka siap dikenalpasti dengan tinjauan kerja-kerja yang telah dilakukan.

Di mana hasil kewangan sesuatu aktiviti pembangunan tidak dapat dianggarkan secara berkesan, hasil pembangunan hartanah diiktiraf hanya pada peringkat kos pembangunan hartanah yang berkemungkinan diperolehi kembali, serta kos pembangunan hartanah ke atas hartanah yang dijual sebagai perbelanjaan pada jangkamasa ia berlaku.

Sebarang jangkaan kerugian ke atas projek pembangunan, termasuk kos yang terlibat dalam jangkamasa liabiliti kemerosotan, diiktiraf segera sebagai perbelanjaan.

Kos pembangunan hartanah yang tidak diiktiraf sebagai perbelanjaan, diiktiraf sebagai aset, dan diukur pada kos di bawah nilai nyata.

Lebihan pendapatan yang diiktiraf dalam penyata pendapatan komprehensif melalui pernyataan harga kepada pembeli-pembeli dikelaskan sebagai pernyataan terakru dalam terimaan dagangan dan kelebihan pernyataan harga kepada pembeli-pembeli di atas pendapatan yang diiktiraf dalam penyata pendapatan komprehensif dikelaskan sebagai pernyataan berkala dalam dagangan harus dibayar.

s) Inventori

Inventori yang terdiri daripada minyak sawit mentah, isirong, pengeluaran berasaskan getah, baja, bahan kimia, kacang penutup bumi, peralatan ladang, alat gantian dan inventori berjenis ternakan, dinyatakan pada kos atau nilai boleh realisasi bersih, yang mana lebih rendah. Kos dinyatakan berdasarkan kos purata berwajaran. Kos terdiri daripada harga belian asal dan kos-kos lain yang ditanggung untuk membawa inventori ke lokasi semasa. Nilai pasaran bersih terdiri daripada nilai anggaran jualan biasa ditolak kos-kos jualan dan pengedaran dan semua kos terlibat dalam penyiapan barangan.

Inventori yang terdiri daripada ternakan dinilai mengikut nilai pasaran bersih selepas mengambil kira anggaran kos pada masa jualan dibuat. Nilai pasaran bersih adalah nilai pasaran ternakan tersebut selepas ditolak kos pengangkutan dan kos lain yang terlibat bagi urusan membawa ternakan tersebut ke pasar. Anggaran kos pada masa jualan termasuk pembayaran komisen, cukai yang dikenakan oleh pihak berkuasa percukaian, dan cukai pindahan dan duti, jika berkenaan.

t) Liabiliti Kewangan

Liabiliti kewangan diklasifikasikan berdasarkan isi kandungan tatacara kontrak yang dimasuki dan maksud tanggungan kewangan.

Liabiliti kewangan, dalam skop FRS 139, adalah diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan jika, dan hanya jika, Kumpulan dan RISDA menjadi pihak bagi peruntukan kontrak kepada instrumen kewangan. Liabiliti kewangan adalah diklasifikasikan sebagai liabiliti kewangan pada nilai wajar melalui untung atau rugi atau liabiliti kewangan yang lain. Kumpulan dan RISDA tidak mempunyai liabiliti kewangan pada nilai saksama bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2013 selain daripada yang dinyatakan dibawah.

i) Liabiliti Kewangan Yang Lain

Liabiliti kewangan Kumpulan dan RISDA termasuk belum bayar dagangan dan lain-lain belum bayar.

Belum bayar dagangan dan lain-lain belum bayar diiktiraf pada mulanya pada nilai saksama tambah kos transaksi yang timbul secara langsung dikira pada kos pelunasan dengan menggunakan kaedah faedah efektif.

Pinjaman adalah diiktiraf pada mulanya pada nilai saksama, kos transaksi bersih yang berlaku, dan selepasnya diukur pada kos pelunasan menggunakan kaedah faedah efektif. Pinjaman diklasifikasikan sebagai liabiliti semasa kecuali Kumpulan mempunyai hak tidak bersyarat untuk menangguhkan pembayaran liabiliti kepada sekurang-kurangnya 12 bulan selepas tarikh laporan.

Untuk liabiliti kewangan yang lain, keuntungan dan kerugian apabila liabiliti telah diiktiraf, dan melalui proses pelunasan.

Liabiliti kewangan tidak diiktiraf apabila kewajipan di bawah liabiliti telah dihapuskan. Apabila liabiliti kewangan sedia ada digantikan oleh yang lain dari peminjam yang sama pada syarat yang berbeza, atau syarat pada liabiliti yang ada ditukar secara ketara, perubahan itu dikenalpasti sebagai penarikbalikan liabiliti dan pengiktirafan liabiliti baru dan perbezaan dari segi nilai bawaan adalah diiktiraf dalam untung atau rugi.

u) Peruntukan Liabiliti

Peruntukan liabiliti diiktiraf apabila Kumpulan mempunyai kewajipan hasil daripada peristiwa lampau dan adalah berkemungkinan aliran keluar sumber yang mengandungi manfaat ekonomi diperlukan untuk menyelesaikan kewajipan tersebut dan anggaran yang munasabah boleh dibuat bagi jumlah tersebut. Peruntukan akan dikaji semula pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan dan diselaraskan untuk menggambarkan anggaran semasa yang terbaik. Di mana kesan nilai masa wang adalah ketara, jumlah peruntukan adalah nilai kini perbelanjaan yang dijangka perlu untuk menjelaskan kewajipan tersebut.

v) Ganjaran Kakitangan

(a) Ganjaran kakitangan jangka pendek

Upah, gaji, cuti tahunan dan cuti sakit, bonus dan ganjaran-ganjaran bukan kewangan akan diakrakan dalam tempoh perkhidmatan diberikan oleh kakitangan terbabit kepada Kumpulan dan RISDA.

(b) Ganjaran selepas tamat perkhidmatan

Kumpulan mempunyai beberapa skim ganjaran selepas perkhidmatan. Skim ini dikenali sebagai sumbangan kepada kumpulan wang simpanan dan rancangan persaraan yang diluluskan dan sumbangan kepada dana persaraan jenis tanpa pembiayaan dan tanpa sumbangan.

(i) Sumbangan kepada Kumpulan Wang Simpanan dan rancangan persaraan yang diluluskan.

Kumpulan dan RISDA membuat sumbangan kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) dan diakaunkan dalam penyata pendapatan komprehensif dalam tempoh yang berkenaan. Kumpulan dan RISDA tidak mempunyai tanggungan untuk lain-lain bayaran sebaik sahaja pembayaran sumbangan dibuat.

(ii) Dana persaraan jenis tanpa pembiayaan dan tanpa sumbangan.

Kumpulan dan RISDA membuat sumbangan kepada dana persaraan jenis tanpa pembiayaan dan tanpa sumbangan untuk semua kakitangan yang layak dan disahkan jawatan. Sumbangan dan peruntukan bagi ganjaran persaraan dipertimbangkan berdasarkan kadar gaji pokok bulanan bagi setiap kakitangan tetap yang telah berkhidmat sekurang-kurangnya lima tahun. Peruntukan ini dicajkan kepada penyata pendapatan komprehensif dan penyata kedudukan kewangan dalam tahun ia ditanggung dan diiktiraf sebagai liabiliti.

(c) Ganjaran Berhenti Kerja

Ganjaran berhenti kerja adalah pampasan kepada pekerja yang berhenti kerja sebelum tarikh persaraan atau pekerja yang menerima persaraan sukarela. Kumpulan dan RISDA akan mengakrakan ganjaran berhenti kerja apabila

persaraan pekerja terlibat tanpa penarikan balik atau persaraan adalah akibat tawaran persaraan sukarela dapat dijangka.

w) Geran Kerajaan

Geran yang diterima daripada kerajaan akan diiktiraf pada nilai saksama apabila hak penerimaan geran telah dikenal pasti dan RISDA akan memenuhi segala syarat yang disertakan.

Geran kerajaan yang berkaitan dengan kos akan ditunda dan diiktiraf dalam penyata pendapatan komprehensif ke atas tempoh yang dikehendaki untuk dipadankan dengan kos yang hendak dibayar balik.

Geran kerajaan yang berkaitan dengan pembelian aset akan dimasukkan ke dalam liabiliti jangka panjang sebagai pendapatan tertunggak dan akan dikredit ke dalam penyata pendapatan komprehensif menggunakan kaedah garis lurus ke atas tempoh hayat penggunaan aset tersebut.

x) Hartanah Pelaburan

Hartanah pelaburan adalah hartanah di mana ia dipegang untuk mendapatkan hasil sewa atau untuk tambah nilai modal atau kedua-duanya.

Kumpulan mengolah hartanah pelaburannya bertepatan dengan Piawaian MASB Perakaunan Antarabangsa No. 16: Hartanah, Loji dan Peralatan, di mana Kumpulan menyatakan kedudukan pelaburan hartanahnya pada jumlah penilaian ditolak susut nilai dan rosot nilai terkumpul, walaupun hartanah ini tidak dinilai semula sejak ia pertama kali dinilai pada tahun 1998.

Pelaburan hartanah tidak lagi diiktiraf apabila ia dilupuskan atau secara tetap dikeluarkan daripada penggunaan dan tiada faedah ekonomi masa depan dijangka daripada pelupusan tersebut. Sebarang keuntungan atau kerugian daripada persaraan atau pelupusan sebarang pelaburan hartanah diiktiraf dalam untung atau rugi bagi tahun persaraan atau pelupusan berlaku.

Hartanah-hartanah ini disusut nilai dalam tempoh masa 50 tahun.

y) Nilai Saksama

Nilai bawaan harta dan tanggungan kewangan Kumpulan dan RISDA pada tarikh penyata kedudukan kewangan adalah dinyatakan pada nilai saksama.

3. PENGURUSAN RISIKO KEWANGAN DAN OBJEKTIF

a) Objektif dan dasar pengurusan risiko kewangan

Kegiatan Kumpulan dan RISDA terdedah kepada pelbagai risiko kewangan. Objektif pengurusan risiko kewangan Kumpulan dan RISDA secara keseluruhan adalah untuk menghasilkan nilai kepada pemegang sahamnya. Pengurusan risiko ini dilaksanakan melalui pengurusan tunai secara berhemah dan penggunaan sistem kawalan dalaman yang sesuai. Kumpulan dan RISDA beroperasi dengan berdasarkan garis panduan yang jelas dan diluluskan oleh Ahli Lembaga Pengarah dan dasar Kumpulan dan RISDA juga tidak membenarkan penglibatan dalam sebarang urusan yang berasaskan spekulasi. Ahli Lembaga Pengarah akan sentiasa membincangkan status kewangan Kumpulan dan RISDA melalui Mesyuarat Ahli Lembaga Pengarah.

b) Risiko kredit

Risiko kredit atau risiko kegagalan pembayaran dikawal dengan menggunakan kelulusan kredit, had kredit dan tatacara pengawasan. Risiko kredit diminimumkan dan diawasi dengan menghadkan secara tegas urusan dengan entiti yang mempunyai kepercayaan kredit yang tinggi. Belum terima diawasi secara berterusan melalui tatacara pelaporan pengurusan Kumpulan dan RISDA.

c) Risiko kecairan dan aliran tunai

Kumpulan dan RISDA secara aktif mengurus profil kematangan hutang, aliran tunai kendalian dan keupayaan pembiayaan untuk memastikan semua pembayaran dan pembiayaan diperlukan mencukupi. Antara langkah pengurusan risiko kecairan secara keseluruhan ialah Kumpulan dan RISDA akan memastikan tahap wang tunai dan kesetaraan wang tunai cukup untuk memenuhi keperluan modal kerja.

d) Risiko kadar faedah

Kumpulan dan RISDA menguruskan kadar faedah pinjamannya dengan mengekalkan kaedah berhati-hati terhadap kadar pinjaman terapung dan tetap. Kumpulan dan RISDA sentiasa memeriksa portfolio hutangnya, untuk menyediakan modal dengan kadar pembiayaan yang lebih murah dan berupaya melindungi Kumpulan daripada kadar faedah yang berubah.

Maklumat tentang tarikh matang dan kadar faedah dan segala liabiliti telah ditunjukkan dalam nota kepada penyata kewangan.

PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKUBUN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH (RISDA)
DAN SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI

4. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

Kumpulan
Pada 31.12.2016

Kos	Tanah milikbebas dan pajakan RM	Bangunan RM	Perabot kelengkapan pejabat, komputer dan kenderaan RM	Loji dan mesin RM	Bangunan, loji dan mesin dalam pembinaan RM	Jumlah RM
Baki pada awal tahun	86,946,095	387,752,262	163,595,771	141,958,484	44,758,995	825,011,608
Penambahan	-	13,937,341	14,238,280	5,084,432	16,150,787	49,410,840
Pelupusan	(2,294,375)	(254,346)	(8,371,467)	(540,437)	-	(11,460,625)
Pindahan	300,000	21,152,041	(502,246)	404,195	(16,977,011)	4,376,979
Pelarasan	(30,000)	-	-	-	(665)	(30,665)
Baki pada akhir tahun	84,921,720	422,587,298	168,960,338	146,906,674	43,932,106	867,308,137

Susutnilai terkumpul

Baki pada awal tahun	9,309,355	135,092,199	129,555,127	92,595,235	-	366,551,915
Susutnilai tahun semasa	1,030,151	10,698,143	12,453,653	7,952,895	-	32,134,842
Pelupusan	(163,884)	(98,464)	(7,734,050)	(499,211)	-	(8,495,609)
Pindahan	-	2,846	(636,906)	(240,174)	-	(874,234)
Pelarasan	-	-	-	-	-	-
Baki pada akhir tahun	10,175,622	145,694,724	133,637,824	99,808,745	-	389,316,914

Nilai buku bersih

74,746,098	276,892,574	35,322,514	47,097,929	43,932,106	477,991,223
------------	-------------	------------	------------	------------	-------------

4. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN...samb.

PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKUBUN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH (RISDA)
DAN SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI

Kumpulan
Pada 31.12.2015

Kos	Tanah milikbebas dan pajakan RM	Bangunan RM	Perabot kelengkapan pejabat, komputer dan kenderaan RM	Loji dan mesin RM	Bangunan, loji dan mesin dalam pembinaan RM	Jumlah RM
Baki pada awal tahun	86,933,498	365,144,210	158,625,843	118,284,484	57,088,601	786,076,637
Penambahan	12,597	9,673,594	13,657,646	22,047,308	21,825,598	67,216,743
Pelupusan	-	(640,823)	(4,616,722)	(2,338,317)	(21,445)	(7,617,307)
Pindahan	-	295,000	(4,167)	(308,880)	(20,590,393)	(20,608,440)
Pelarasan	-	13,280,281	(4,066,829)	4,273,889	(13,543,366)	(56,025)
Baki pada akhir tahun	86,946,095	387,752,262	163,595,771	141,958,484	44,758,995	825,011,608

Susutnilai terkumpul

Baki pada awal tahun	8,247,637	125,639,274	123,716,184	82,925,458	2,908,709	343,437,261
Susutnilai tahun semasa	1,061,718	9,951,821	11,693,531	10,589,486	-	33,296,556
Pelupusan	-	(329,606)	(4,305,812)	(2,205,079)	-	(6,840,497)
Pelupusan/pelarasan	-	(3,156)	(55,918)	(207,488)	(3,074,843)	(3,341,405)
Baki pada akhir tahun	-	(166,134)	(1,492,858)	1,492,858	166,134	-
Baki pada akhir tahun	9,309,355	135,092,199	129,555,127	92,595,235	-	366,551,915

Nilai buku bersih

77,636,740	252,660,063	34,040,644	49,363,249	44,758,995	458,459,693
------------	-------------	------------	------------	------------	-------------

4. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN...samb.

PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH (RISDA)
DAN SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI

RISDA

Pada 31.12.2016

Kos	Tanah milikbebas dan pajakan RM	Bangunan RM	Perabot		Loji dan mesin RM	Bangunan, loji dan mesin dalam pembinaan RM		Jumlah RM
			kelengkapan pejabat, komputer dan kenderaan RM					
Baki pada awal tahun	86,597,670	340,970,198	109,113,076		125,450,247	40,021,152		702,152,343
Penambahan	-	9,034,634	7,367,011		3,218,615	13,443,466		33,063,726
Pelupusan	(2,294,375)	(254,346)	(7,248,694)		(540,437)	-		(10,337,852)
Pindahan	300,000	21,152,041	(502,246)		404,195	(16,977,011)		4,376,979
Pelarasan	(30,000)	-	-		-	-		(30,000)
Baki pada akhir tahun	84,573,295	370,902,527	108,729,147		128,532,620	36,487,607		729,225,196

196

Susutnilai terkumpul

Baki pada awal tahun	9,248,653	117,963,994	88,815,505		80,751,325	-		296,779,477
Susutnilai tahun semasa	1,027,266	9,649,609	7,521,093		6,342,345	-		24,540,313
Pelupusan	(163,884)	(98,464)	(6,848,476)		(499,211)	-		(7,610,035)
Pindahan	-	2,846	(636,906)		(240,174)	-		(874,234)
Pelarasan	-	-	-		-	-		-
Baki pada akhir tahun	10,112,035	127,517,985	88,851,216		86,354,285	-		312,835,521
Nilai buku bersih	74,461,260	243,384,542	19,877,931		42,178,335	36,487,607		416,389,675

PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH (RISDA)
DAN SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI

4. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN...samb.

RISDA

Pada 31.12.2015

Kos	Tanah milikbebas dan pajakan RM	Bangunan RM	Perabot		Loji dan mesin RM	Bangunan, loji dan mesin dalam pembinaan RM		Jumlah RM
			kelengkapan pejabat, komputer dan kenderaan RM					
Baki pada awal tahun	86,585,073	319,377,136	103,473,948		107,376,506	54,601,581		671,414,244
Penambahan	12,597	8,658,604	8,671,008		20,587,700	19,311,690		57,241,599
Pelupusan	-	(640,823)	(3,027,713)		(2,205,079)	(21,445)		(5,895,060)
Pindahan	-	295,000	(4,167)		(308,880)	(20,590,393)		(20,608,440)
Pelarasan	-	13,280,281	-		-	(13,280,281)		-
Baki pada akhir tahun	86,597,670	340,970,198	109,113,076		125,450,247	40,021,152		702,152,343

197

Susutnilai terkumpul

Baki pada awal tahun	8,189,820	109,559,682	84,575,836		73,973,533	2,908,709		279,207,580
Susutnilai tahun semasa	1,058,833	8,903,206	7,091,018		9,190,359	-		26,243,416
Pelupusan	-	(329,604)	(2,795,431)		(2,205,079)	-		(5,330,114)
Pindahan	-	(3,156)	(55,918)		(207,488)	(3,074,843)		(3,341,405)
Pelarasan	-	(166,134)	-		-	166,134		-
Baki pada akhir tahun	9,248,653	117,963,994	88,815,505		80,751,325	-		296,779,477
Nilai buku bersih	77,349,017	223,006,204	20,297,571		44,698,922	40,021,152		405,372,866

4. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN...samb.

Dalam tahun kewangan semasa, perbelanjaan susutnilai dicajkan seperti berikut:

	Kumpulan/RISDA	
	2016 RM	2015 RM
Kumpulan Wang Terikat	24,540,313	26,243,416

Pada 31 Disember 2016, hakmilik ke atas sebidang tanah milik bebas salah sebuah syarikat subsidiari dengan kos berjumlah RM 168,889 (2015: RM168,889) belum didaftarkan atas nama syarikat subsidiari berkenaan.

Termasuk dalam hartanah, loji dan peralatan Kumpulan dan RISDA pada 31 Disember 2016, ialah harta yang telah disusutnilai sepenuhnya yang masih diguna, dengan kos berjumlah RM 57,301,097.81 (2015: RM33,146,327.42) dan RM 43,161,023.41 (2015: RM 127,476,913.04) masing-masing.

5. HARTANAH PELABURAN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Kos				
Baki pada awal tahun	1,102,899	1,102,899	-	-
Pengelasan Semula	11,500	-	-	-
Pelupusan	-	-	-	-
Pindahan	-	-	-	-
Baki pada akhir tahun	1,114,399	1,102,899	-	-
Susutnilai terkumpul				
Baki pada awal tahun	394,557	368,867	-	-
Susutnilai tahun semasa	25,690	25,690	-	-
Pengelasan semula	11,500	-	-	-
Pelupusan	-	-	-	-
Pindahan	-	-	-	-
Baki pada akhir tahun	431,747	394,557	-	-
Nilai buku bersih	682,652	708,342	-	-

6. ASET HIDUP

	Kumpulan	
	2016 RM	2015 RM
Kos		
Baki pada awal tahun	3,932,908	4,868,695
Penambahan	-	18,825
Penghapusan	-	(954,612)
Baki pada akhir tahun	3,932,908	3,932,908
Susutnilai terkumpul		
Baki pada awal tahun	1,058,805	1,645,463
Susutnilai tahun semasa	-	23,582
Penghapusan	-	(610,240)
Baki pada akhir tahun	1,058,805	1,058,805
Nilai buku bersih	2,874,103	2,874,103

7. PELABURAN DALAM SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI

(a) Pelaburan dalam syarikat-syarikat subsidiari

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Saham tidak tersiar harga, pada kos Tolak: Peruntukan rosotnilai pelaburan	-	-	118,194,523	98,694,523
	-	-	(21,525,690)	(10,999,997)
	-	-	96,668,833	87,694,526

7. PELABURAN DALAM SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI....Samb.

- (b) Syarikat-syarikat subsidiari yang kesemuanya diperbadankan di Malaysia adalah seperti berikut:

Nama Syarikat	Kegiatan Utama	Kepentingan Ekuiti Efektif	
		2016 %	2015 %
Permodalan RISDA Berhad	Pengurusan dana	100	100
RISDA Security and Services Sdn. Bhd.	Perniagaan dan pengurusan hartanah	100	100
ESPEK Sdn. Bhd	Pengurusan ladang-ladang RISDA	100	100
RISDA Ventures Sdn. Bhd.	Penjualan baja	100	100
RISDA Wood Sdn. Bhd.	Dihentikan operasi	100	100
RISDA Plantation Sdn. Bhd.	Perkhidmatan pengurusan kebun kebun kecil	100	100
RISDA Bina Sdn. Bhd.	Pembangunan hartanah	100	100
Kolej Risda Sdn. Bhd. (UCAM)	Memberi perkhidmatan kursus, latihan dan peralatan kemudahan belajar	100	100
RISDA Semaian dan Landskap Sdn. Bhd.	Menjual benih tanaman, buah tandan baru kelapa sawit dan getah sekerap, seni bina landskap dan perkhidmatan pengurusan	100	100
RISDA Holdings Sdn. Bhd.	Pemegang amanah dan agen dana pekebun-pekebun kecil	100	100
Protac Insurance Brokers Sdn. Bhd. *	Broker insuran	80	80
RISDA Fleet Sdn. Bhd.	Perkhidmatan pengangkutan	70	70
RISDA Catering and Events Sdn. Bhd.	Perkhidmatan catering & fasiliti majlis	100	100

7. PELABURAN DALAM SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI....Samb.

Syarikat-syarikat subsidiari Permodalan RISDA Berhad

Nama Syarikat	Kegiatan Utama	Kepentingan Ekuiti Efektif	
		2016 %	2015 %
PRB Grid Technology Solutions Sdn. Bhd.	Pemegang amanah dan agen dana	100	100

Syarikat-syarikat subsidiari ESPEK Sdn. Bhd.

Nama Syarikat	Kegiatan Utama	Kepentingan Ekuiti Efektif	
		2016 %	2015 %
Espek Livestock Sdn. Bhd.	Menternak lembu	100	100
Espek Plantations Sdn. Bhd.	Menjual buah tandan baru kelapa sawit	100	100

Syarikat-syarikat subsidiari RISDA Plantation Sdn. Bhd.

Nama Syarikat	Kegiatan Utama	Kepentingan Ekuiti Efektif	
		2016 %	2015 %
RISDA Kayu Sdn. Bhd.	Pembuatan perabot dan perkayuan	100	100

Semua syarikat-syarikat subsidiari di atas diaudit oleh Tetuan Syed Mubarak & Co. kecuali yang bertanda *

8. PELABURAN DALAM SYARIKAT-SYARIKAT BERSEKUTU

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula
Saham tidak tersiar harga - pada kos	10,652,999	10,652,999	10,652,999	10,652,999
Bahagian kerugian dan rizab terkumpul selepas pengambilalihan	1,935,474	2,281,781	-	-
Peruntukan rosot nilai pelaburan	-	-	-	-
	<u>12,588,473</u>	<u>12,934,780</u>	<u>10,652,999</u>	<u>10,652,999</u>

Kesemua syarikat-syarikat bersekutu diperbadankan di Malaysia sebagaimana yang dinyatakan seperti dalam Nota berikut:

Syarikat-syarikat Bersekutu	Kegiatan Utama	Kepentingan Ekuiti Efektif	
		2016 %	2015 %
Sinergi Perdana Sdn Bhd*	Pengeluaran baja	33.33	33.33

Syarikat-syarikat bersekutu RISDA Semaian dan Landskap Sdn. Bhd.

Nishikigoi (M) Bhd.* @	Penternakan ikan koi dan mengusahakan dusun komersil	30	30
Telomas Sdn. Bhd. * @	Menjual barangan ternakan	24	24

Syarikat- syarikat bersekutu RISDA Security and Services Sdn. Bhd.

* Protac Insurance Brokers Sdn. Bhd.	Broker insuran	20	20
--------------------------------------	----------------	----	----

* Diaudit oleh firma audit yang lain selain daripada juruaudit RISDA.

@ Kumpulan tidak mengambil kira bahagian Kumpulan dalam keputusan kewangan syarikat bersekutu yang berikut kerana tidak ada penyata kewangan beraudit disediakan pada tarikh penyata kewangan Kumpulan diluluskan untuk pengisuan.

8. PELABURAN DALAM SYARIKAT-SYARIKAT BERSEKUTU....Samb.

Walau bagaimanapun, Ahli Lembaga Pengarah berpendapat bahawa penyatuan keputusan kewangan syarikat bersekutu ini tidak memberi kesan yang ketara kepada penyata kewangan Kumpulan oleh kerana syarikat-syarikat ini telah menamatkan operasi dan peruntukan rosot nilai bagi pelaburan dalam syarikat-syarikat tersebut telah diambil kira sepenuhnya.

9. JUMLAH TERHUTANG OLEH/(KEPADA) SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI

	RISDA	
	2016 RM	2015 RM
Jumlah terhutang oleh syarikat- syarikat subsidiari	181,159,187	194,921,032
Tolak: Peruntukan hutang ragu	(1,371,551)	-
	<u>179,787,636</u>	<u>194,921,032</u>
Tolak: Bahagian yang perlu dibayar dalam tempoh 12 bulan (termasuk dalam aset semasa)	(124,491,998)	(121,507,519)
Bahagian jangka panjang	<u>55,295,638</u>	<u>73,413,513</u>

Jumlah Terhutang Oleh Syarikat-Syarikat Subsidiari

Jumlah terhutang oleh syarikat-syarikat subsidiari berpunca terutamanya daripada pinjaman dan bayaran perbelanjaan bagi pihak lain mengambil kira yuran pengurusan. Jumlah baki adalah tidak bercagar, tanpa faedah dan tidak mempunyai jadual bayaran balik yang tetap kecuali pinjaman berikut:

- (a) Pinjaman tanpa cagaran diberi kepada syarikat subsidiari, ESPEK Sdn. Bhd. telah selesai (2015: 585,766.00), yang terdiri daripada:
- (i) RM5,000,000 dikenakan faedah atas kadar 4% setahun dan bayaran balik dalam 7 ansuran tahunan dengan jumlah yang sama iaitu RM937,066 setahun mulai Disember 2003. Bagi tahun kewangan semasa, jadual bayaran balik tersebut telah disusun semula dan jadual bayaran balik ditetapkan pada 13 ansuran tahunan iaitu RM609,201 setahun mulai Disember 2004;
 - (ii) RM6,000,000 dikenakan faedah pada kadar 4% setahun dan jadual bayaran balik ditetapkan pada 10 ansuran tahunan iaitu RM739,746 setahun mulai Disember 2004; dan

9. JUMLAH TERHUTANG OLEH/(KEPADA) SYARIKAT-SYARIKAT SUBSIDIARI....Samb.

- (b) Pinjaman tanpa cagaran diberi kepada syarikat subsidiari, RISDA Plantation Sdn. Bhd. berjumlah RM 46,408,342 (2015: RM 49,664,941.74), yang terdiri daripada:
- (i) RM 45,254,291.09 (2015: RM 48,189,290.74) untuk membiayai Program Tanam Semula Komersial RISDA dikenakan faedah atas kadar 4% setahun dan bayaran balik dalam 14 ansuran di mana ansuran tahun pertama mulai tahun 2009 berjumlah RM4,300,000;
 - (ii) RM 773,651 (2015: RM 803,201) bagi projek ternakan kambing boer dikenakan faedah atas 4% setahun. Pinjaman ini telah sepenuhnya diperuntukkan hutang ragu dalam tahun 2016.
 - (iii) RM 332,799 (2015: RM377,799) bagi projek ikan talapia merah dikenakan faedah atas kadar 4% setahun. Pinjaman ini telah sepenuhnya diperuntukkan hutang ragu dalam tahun 2016.
 - (iv) RM 265,101 (2015: RM294,651) bagi projek ternakan burung unta dikenakan faedah atas kadar 4% setahun. Pinjaman ini telah sepenuhnya diperuntukkan hutang ragu dalam tahun 2016.

- (c) Pinjaman tanpa cagaran yang diberi kepada syarikat subsidiari, RISDA Semaian dan Landskap Sdn. Bhd. bernilai RM13,282,940 (2015: RM12,772,058) telah dikenakan faedah 4% setahun dan perlu dibayar apabila dituntut. Walaubagaimanapun, berdasarkan keputusan Mesyuarat Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA) Kali Ke-248 pada 25 Ogos 2016, pinjaman sebanyak RM 10.5 juta hendaklah diubah statusnya daripada pinjaman kepada ekuiti RISDA dalam RSSB dengan nilai yang sama dan apa-apa faedah atau kos lain yang timbul bersabit dengan pinjaman tersebut diketepikan (*waived*).

Pada tahun kewangan semasa ESPEK Sdn. Bhd. dan RISDA Plantation Sdn. Bhd. mendapat pengecualian faedah sebanyak 4% setahun dan perlu dibayar apabila dituntut. Jumlah yang dinyatakan termasuk faedah tertunggak yang dikenakan berdasarkan kadar yang ditetapkan.

Jumlah Terhutang Kepada Syarikat-Syarikat Subsidiari

Jumlah terhutang kepada syarikat-syarikat subsidiari berpunca terutamanya daripada yuran pengurusan belum dibayar dan perbelanjaan dibayar bagi pihak lain. Jumlah yang terhutang ini tidak bercagar, tanpa faedah dan perlu dibayar apabila dituntut.

10. JUMLAH TERHUTANG OLEH SYARIKAT-SYARIKAT BERSEKUTU

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Jumlah terhutang oleh syarikat-syarikat bersekutu	-	17,901,375	-	-
Tolak: Peruntukan hutang ragu	-	-	-	-
	-	17,901,375	-	-
Tolak: Bahagian yang perlu dibayar dalam tempoh 12 bulan (termasuk dalam aset semasa)	-	(17,901,375)	-	-
Bahagian jangka panjang	-	-	-	-

Jumlah yang terhutang oleh syarikat-syarikat bersekutu berpunca terutamanya daripada pinjaman tidak bercagar, yuran pengurusan belum terima dan perbelanjaan dibayar bagi pihak lain. Jumlah ini adalah tidak bercagar, tanpa faedah dan tidak mempunyai jadual bayaran balik yang tetap.

Peruntukan hutang ragu sepenuhnya telah dibuat bagi jumlah terhutang oleh syarikat bersekutu jangka panjang memandangkan kutipan balik hutang-hutang tersebut adalah diragui.

11. PERBELANJAAN PEMBANGUNAN LADANG

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Baki pada awal tahun	450,621,073	445,792,221	444,885,194	439,796,452
Penambahan tahunan	2,317,823	5,088,742	2,317,823	5,088,742
Hapuskira/Pelupusan	(4,320,274)	(259,890)	(4,060,386)	-
Baki pada akhir tahun	448,618,622	450,621,073	443,142,631	444,885,194

12. KOS PEMBANGUNAN HARTANAH

Kos pembangunan hartanah

Baki pada awal tahun
 Tambahan /(Kurangan) dalam tahun
 Baki pada akhir tahun

Kumpulan	
2016 RM	2015 RM
7,697,007	7,697,007
-	-
<u>7,697,007</u>	<u>7,697,007</u>

13. PINJAMAN BERJANGKA

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Pinjaman kepada kakitangan				
Bahagian jangka panjang	152,935,430	139,455,175	125,942,741	117,884,574
Tolak: Peruntukan hutang ragu	(318,614)	(318,614)	(318,614)	(318,614)
	<u>152,616,816</u>	<u>139,136,561</u>	<u>125,624,127</u>	<u>117,565,960</u>
Bahagian perlu dibayar dalam tempoh 12 bulan (dimasukkan dalam aset semasa)	2,196,900	1,698,302	221,307	119,551
	<u>154,813,716</u>	<u>140,834,863</u>	<u>125,845,434</u>	<u>117,685,511</u>

Tempoh bayaran akan diterima untuk pinjaman kepada kakitangan berjangka panjang adalah seperti berikut:

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Dalam 1 tahun	2,196,900	1,698,302	221,307	119,551
	<u>2,196,900</u>	<u>1,698,302</u>	<u>221,307</u>	<u>119,551</u>
Dalam 2 - 5 tahun	301,723	-	301,723	936,176
	<u>301,723</u>	<u>-</u>	<u>301,723</u>	<u>936,176</u>
Lebih dari 5 tahun	150,738,530	137,756,873	125,419,711	116,828,847
Tolak: Peruntukan hutang ragu	(318,614)	(318,614)	(318,614)	(318,614)
	<u>150,419,916</u>	<u>137,438,259</u>	<u>125,101,097</u>	<u>116,510,233</u>
	<u>152,616,816</u>	<u>139,136,561</u>	<u>125,624,127</u>	<u>117,565,960</u>

13. PINJAMAN BERJANGKA....Samb

Kadar faedah purata efektif bagi Kumpulan dan RISDA untuk pinjaman berjangka adalah 2% sehingga 4% (2015: 2% sehingga 4%) setahun.

14. PELABURAN LAIN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Jangka Panjang				
Aset sedia dijual	957,084	4,790,724	-	-
Saham tak tersiar harga	1,411,148	1,411,148	-	-
	<u>2,368,232</u>	<u>6,201,872</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Jangka Pendek				
Pelaburan sehingga tarikh matang	16,550,282	-	16,550,282	-
	<u>18,918,514</u>	<u>6,201,872</u>	<u>16,550,282</u>	<u>-</u>

15. ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA

(a) Aset cukai tertunda

	Kumpulan	
	2016 RM	2015 RM
Baki pada awal tahun	61,539	439,045
Diiktiraf di dalam penyata pendapatan komprehensif	164,533	(377,506)
Baki pada akhir tahun	<u>226,072</u>	<u>61,539</u>

Pecahan dan pergerakan aset cukai tertunda Kumpulan sepanjang tahun semasa adalah seperti berikut:

Kumpulan	Hartanah, loji dan peralatan RM	Jumlah belum bayar RM	Kerugian cukai dan elaun modal belum diguna RM	Jumlah RM
Baki pada 01 Januari 2015	(473,213)	7,653	904,605	439,045
Diiktiraf di dalam penyata pendapatan komprehensif (Nota 35)	-	-	(377,506)	(377,506)
Baki pada 31 Disember 2015	<u>(473,213)</u>	<u>7,653</u>	<u>527,099</u>	<u>61,539</u>
Diiktiraf di dalam penyata pendapatan komprehensif (Nota 35)	-	-	164,533	164,533
Baki pada 31 Disember 2016	<u>(473,213)</u>	<u>7,653</u>	<u>691,632</u>	<u>226,072</u>

15. ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA....Samb.

Seperti yang dinyatakan dalam Nota 2, kesan cukai urus niaga diiktiraf, dengan menggunakan kaedah "Lembaran Imbangan", dan kesemua perbezaan sementara boleh dicukai diiktiraf. Di mana perbezaan sementara membawa kepada aset cukai tertunda bersih, kesan cukai diiktiraf sehingga tahap berkemungkinan di mana keuntungan boleh dicukai akan tersedia terhadap mana faedah cukai tertunda boleh digunakan.

Pada 31 Disember 2016, aset cukai tertunda bersih ke atas perbezaan sementara yang dikira berdasarkan kadar cukai semasa tidak diiktiraf oleh syarikat-syarikat subsidiari adalah seperti berikut:

	Kumpulan Aset/(Liabiliti) Cukai Tertunda	
	2016 RM	2015 RM
Kerugian cukai dan elaun modal yang belum digunakan	4,459,798	4,295,265

Tiada aset cukai tertunda diiktiraf dalam penyata-penyata kewangan syarikat-syarikat subsidiari tersebut adalah disebabkan oleh realisasi yang tidak dapat ditentukan.

Jumlah kerugian cukai dan elaun modal yang belum digunakan adalah tertakluk kepada persetujuan dari Lembaga Hasil Dalam Negeri.

(b) Liabiliti cukai tertunda

	Kumpulan	
	2016 RM	2015 RM
Baki pada awal tahun	1,356,583	1,477,992
Diiktiraf di dalam penyata pendapatan komprehensif (Nota 35)	(129,127)	(121,409)
Baki pada akhir tahun	1,227,456	1,356,583

Komponen-komponen liabiliti cukai tertunda Kumpulan adalah berkaitan dengan kesan cukai atas perbezaan sementara yang terdiri daripada:

	Kumpulan	
	2016 RM	2015 RM
Hartanah, loji dan peralatan	5,911,968	5,911,968

16. INVENTORI

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Pada kos:				
Baja dan kimia	64,997,632	66,446,271	31,717,147	31,455,209
Minyak sawit mentah	1,487,324	282,440	1,487,324	282,440
Lain-lain	6,011,870	4,478,857	5,418,288	3,283,262
	72,496,826	71,207,568	38,622,759	35,020,911
Pada nilai realisasi bersih:				
Ternakan	11,878,057	12,114,131	-	-
	11,878,057	12,114,131	-	-
	84,374,883	83,321,699	38,622,759	35,020,911

17. BELUM TERIMA DAGANGAN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Belum terima dagangan	264,077,658	198,298,370	64,898,873	48,843,113
Tolak: Peruntukan hutang ragu	(23,158,381)	(12,291,803)	(12,344,317)	(7,005,742)
	240,919,277	186,006,567	52,554,556	41,837,371

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Belum melepasi tempoh kredit dan tidak dirosotnilai	135,084,310	127,513,033	1,948,195	26,581,019
Dalam tempoh 1 hingga 30 hari tetapi tidak dirosotnilai	19,028,346	13,875,811	2,263,457	4,806,524
Dalam tempoh 30 hingga 60 hari tetapi tidak dirosotnilai	54,413,333	12,282,916	33,343,288	2,148,655
Jatuh tempoh 61 hingga 90 hari tetapi tidak dirosotnilai	6,934,491	12,426,802	387,793	8,301,173
Jatuh tempoh melebihi 90 hari tetapi tidak dirosotnilai	25,458,797	19,908,005	14,611,823	-
	240,919,277	186,006,567	52,554,556	41,837,371
Yang telah dirosot nilai	23,158,381	12,291,803	12,344,317	7,005,742
	264,077,658	198,298,370	64,898,873	48,843,113

Belum terima dagangan yang belum melepasi tempoh kredit dan tidak dirosot nilai

Belum terima dagangan yang belum melepasi tempoh kredit dan tidak dirosot nilai berkaitan dengan pelanggan-pelanggan yang membayar dalam tempoh yang ditetapkan.

Tiada belum terima dagangan Kumpulan dan RISDA yang belum melepasi tempoh kredit dan tidak dirosot nilai yang telah disemak bagi tujuan pembayaran balik.

Belum terima dagangan yang telah melepasi tempoh kredit tetapi tidak dirosot nilai

17. BELUM TERIMA DAGANGAN....Samb.

Belum terima dagangan yang telah melepasi tempoh kredit tetapi tidak dirosot nilai berkaitan dengan pelanggan-pelanggan yang mempunyai rekod yang baik. Berdasarkan pengalaman yang lepas, dan tiada maklumat yang merugikan sehingga kini, para pengarah Kumpulan berpendapat bahawa tiada peruntukan rosot nilai diperlukan untuk baki-baki tersebut kerana tiada perubahan yang ketara dalam kualiti kredit dan baki tersebut masih dianggap sebagai boleh diperolehi kembali.

Peruntukan hutang ragu

Pergerakan peruntukan hutang ragu adalah seperti berikut:

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Baki pada awal tahun	13,441,262	15,657,996	7,005,742	9,187,233
Tambahan dalam tahun	9,779,221	80,652	5,342,175	-
Pembalikan dalam tahun	(62,101)	(3,446,845)	(3,600)	(2,181,491)
Baki pada akhir tahun	23,158,382	12,291,803	12,344,317	7,005,742

18. BELUM TERIMA LAIN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Belum terima lain	305,469,471	262,432,907	246,187,361	144,086,436
Tolak : Peruntukan hutang ragu	(8,315,437)	(15,998,542)	(603,468)	(8,266,070)
	297,154,034	246,434,365	245,583,893	135,820,366
Akaun projek pembangunan	45,535,628	86,181,752	-	-
Projek-projek pembiakan dan pembesaran haiwan	4,533,465	4,488,621	-	-
Pinjaman kenderaan dan komputer kepada kakitangan syarikat subsidiari	34,534	50,468	-	-
Deposit dan bayaran terdahulu yang boleh dikembalikan	11,961,823	8,262,447	3,759,881	3,901,796
	359,219,484	345,417,653	249,343,774	139,722,162

Belum terima lain oleh Kumpulan dan RISDA terdiri daripada ses dari Kastam dan Lembaga Getah Malaysia yang belum diterima dan pendahuluan kakitangan. Peruntukan telah dibuat ke atas amaun akan diterima yang dianggarkan tidak dapat dikutip oleh Kumpulan berjumlah RM 8,315,437 (2015: RM 15,998,542) dan RISDA telah dicaj dan dibelanjakan sepenuhnya RM 603,468 (2015: RM 8,266,070) masing-masing. Peruntukan tersebut telah dikenalpasti dengan merujuk kepada pengalaman yang lalu.

18. BELUM TERIMA LAIN....Samb.

Kegiatan utama salah sebuah syarikat subsidiari, RISDA Plantation Sdn. Bhd. (RPSB) ialah mengurus dan membangunkan kebun-kebun kecil bagi getah dan kelapa sawit. Syarikat subsidiari ini menguruskan pembangunan rancangan tanaman semula secara komersial bagi pihak pekebun-pekebun kecil dan sebagai balasan, syarikat subsidiari memperoleh yuran pengurusan atau sebahagian daripada keuntungan dari rancangan-rancangan berasaskan syarat-syarat perjanjian dengan pekebun-pekebun kecil.

Akaun projek pembangunan merupakan perbelanjaan bagi projek tersebut selepas ditolak geran yang diterima dari projek berkenaan. Perbelanjaan ini akan dipermodalkan dan dilunaskan bermula daripada penuaian komersial tanaman dalam tempoh 12 tahun.

Selain daripada kerja-kerja dan membangunkan kebun-kebun kecil bagi getah dan kelapa sawit, RPSB juga merupakan pengurus bagi projek pembiakan dan pembesaran haiwan di bawah Pinjaman Program Peningkatan Pendapatan Pekebun Kecil RISDA. Projek ini dibiayai secara langsung oleh pendahuluan daripada RISDA seperti dinyatakan di Nota 9(b).

Semua jumlah adalah dalam denominasi Ringgit Malaysia.

19. SIMPANAN TETAP

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Simpanan tetap dengan:				
Bank-bank berlesen	1,379,599,963	1,408,661,238	1,269,196,025	1,268,652,429
Syarikat-syarikat Kewangan berlesen	381,816,852	50,000,000	381,816,852	50,000,000
Syarikat-syarikat diskaun	12,000,000	-	12,000,000	21,400,000
Institusi kewangan lain	-	532,163,744	-	510,763,743
	1,773,416,815	1,990,824,982	1,663,012,877	1,850,816,172

Termasuk dalam simpanan tetap Kumpulan pada 31 Disember 2016 sebanyak RM 400,000 (2015: RM400,000) yang dicagarkan ke bank atau institusi kewangan sebagai cagaran untuk kemudahan kredit bank yang diberi kepada syarikat-syarikat subsidiari dan bersekutu seperti dinyatakan di Nota 23.

Kadar faedah deposit di sepanjang tahun kewangan bagi Kumpulan dan RISDA adalah 1.90% sehingga 4.50% (2015: 1.90% sehingga 4.50%) dan 1.90% sehingga 3.50% (2015: 1.90% sehingga 3.50%) masing-masing. Tempoh matang untuk deposit tetap Kumpulan dan RISDA adalah antara 2 hingga 365 hari (2015: 2 hingga 365 hari).

Semua simpanan tetap adalah dalam denominasi Ringgit Malaysia.

20. BELUM BAYAR DAGANGAN

Belum bayar dagangan Kumpulan dan RISDA yang masing-masing berjumlah RM 67,895,660 (2015: RM 61,543,890) dan RM 11,818,408 (2015: RM 4,853,658) terdiri daripada jumlah terhutang daripada pembelian dalam aktiviti perniagaan.

Tempoh kredit yang diberi kepada Kumpulan dan RISDA adalah 30 hingga 90 hari (2015: 30 hingga 90 hari). Semua jumlah adalah dalam denominasi Ringgit Malaysia.

21. BELUM BAYAR LAIN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Belum bayar lain	324,842,690	379,800,700	112,276,767	107,777,013
Perbelanjaan terakru	69,963,307	68,127,881	48,042,500	42,034,047
	<u>394,805,997</u>	<u>447,928,581</u>	<u>160,319,267</u>	<u>149,811,060</u>

Belum bayar lain dan perbelanjaan terakru Kumpulan dan RISDA terdiri daripada deposit jaminan, tender deposit, bayaran gaji terakru dan perbelanjaan operasi lain yang belum dibayar. Jumlah ini tidak bercagar, tidak dikenakan faedah dan tidak mempunyai jadual pembayaran balik yang tetap.

Geran tanaman semula belum dibayar merupakan geran/bantuan kewangan daripada Kerajaan Persekutuan atau Negeri untuk membiayai perbelanjaan rancangan-rancangan tanaman semula yang diterima bagi pihak peneroka rancangan-rancangan kelapa sawit dan getah seperti dinyatakan di Nota 18. Sebarang lebihan geran/bantuan kewangan akan dikembalikan kepada peneroka rancangan-rancangan apabila rancangan masing-masing mencapai titik pengeluaran.

Termasuk dalam belum bayar lain Kumpulan adalah baki-baki yang terhutang oleh pemilik-pemilik saham korporat syarikat-syarikat subsidiari dan pihak-pihak berkaitan atau syarikat-syarikat di mana pemilik-pemilik saham korporat berkenaan mempunyai kepentingan kewangan yang masing-masing berjumlah RM 1,534,638 (2015: RM1,534,638).

Semua jumlah adalah dalam denominasi Ringgit Malaysia.

22. PEMIUTANG SEWA-BELI DAN PAJAKAN

	Kumpulan	
	2016 RM	2015 RM
(a) Bayaran minimum sewabeli dan pajakan		
Dalam tempoh 1 tahun	3,352,493	2,927,925
Dalam tempoh 2-5 tahun	6,318,434	3,892,939
Lebih daripada tempoh 5 tahun	-	13,736
	<u>9,670,927</u>	<u>6,834,600</u>
Tolak: Kos kewangan masa hadapan	(1,322,186)	(1,161,121)
Nilai kini pemiutang sewabeli dan pajakan	<u>8,348,741</u>	<u>5,673,479</u>
(b) Nilai kini pemiutang sewabeli dan pajakan		
Dalam tempoh 1 tahun	2,357,989	1,672,488
Dalam tempoh 1-2 tahun	-	89,279
Dalam tempoh 2-5 tahun	5,990,752	3,898,212
Lebih daripada tempoh 5 tahun	-	13,500
	<u>8,348,741</u>	<u>5,673,479</u>
Bayaran balik dalam tempoh 12 bulan	2,357,989	1,672,488
Bayaran balik dalam tempoh lebih dari 12 bulan	5,990,752	4,000,991
	<u>8,348,741</u>	<u>5,673,479</u>

Adalah menjadi dasar Kumpulan untuk membeli sebahagian hartanah, loji dan peralatan di bawah perjanjian sewa-beli dan pajakan. Jadual purata untuk sewa-beli adalah 3 hingga 5 tahun. Untuk tahun berakhir 31 Disember 2016, kadar pinjaman purata efektif adalah 2.25% hingga 10.4% (2015: 2.25% hingga 10.4%) setahun. Kadar faedah adalah ditetapkan semasa pelaksanaan perjanjian sewa-beli dan pajakan.

Pemiutang sewa-beli Kumpulan adalah dijamin dengan caj institusi-institusi kewangan ke atas aset yang dibeli di bawah perjanjian sewa-beli.

23. PINJAMAN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Pinjaman kerajaan:				
Mini Estet	-	-	-	-
Rumah Kampung Tersusun	-	-	-	-
Pinjaman Rancangan Tanam Baru Berkelompok (RTBB)	-	-	-	-
Pinjaman bank berjangka	3,733,995	5,568,995	-	-
Overdraf bank	-	-	-	-
Jumlah belum jelas	3,733,995	5,568,995	-	-
Tolak: Jumlah yang perlu dibayar dalam tempoh 12 bulan (dimasukkan dalam liabiliti semasa)	(2,000,000)	(2,000,000)	-	-
	1,733,995	3,568,995	-	-

RISDA memperoleh pinjaman-pinjaman kerajaan untuk membiayai projek-projeknya. Pinjaman-pinjaman berkenaan dikenakan faedah pada kadar 4% setahun kecuali pinjaman SEPENTAS dan pinjaman Mini Estet Tanah Kosong, yang tidak dikenakan faedah. Kesemua pinjaman kerajaan yang diperoleh oleh RISDA adalah tidak bercagar. Tempoh bayaran balik adalah seperti berikut:

	Tahun
SEPENTAS	15
Mini Estet	15
Rumah Kampung Tersusun	23

Pinjaman bank berjangka Kumpulan merujuk kepada pinjaman bank berjangka yang telah diambilalih oleh Danaharta Urus Sdn Bhd ekoran daripada proses penyusunan semula syarikat Benaris Property Sdn. Bhd. yang kini dikenali sebagai RISDA Bina Sdn Bhd, salah sebuah syarikat subsidiari.

Menurut Bahagian 5, Akta Pengurusan Danaharta Nasional Berhad, 1998, Pengurusan Danaharta Nasional Berhad telah mengambilalih kesemua hak dan kepentingan yang berkaitan dengan pinjaman berjangka yang diberikan oleh bank-bank berlesen di Malaysia kepada RISDA Bina Sdn. Bhd. seperti di atas.

Setakat 31 Disember 2016, Kumpulan mempunyai overdraf bank, pelbagai kemudahan kredit dan jaminan bank berjumlah RM 101,776 (2015: RM101,776) yang diperolehi daripada beberapa bank tempatan. Kemudahan-kemudahan ini tidak bercagar kecuali kemudahan jaminan bank yang diberi kepada sesetengah syarikat-syarikat subsidiari dan yang diperolehi dengan jaminan simpanan tetap seperti dinyatakan di Nota 19.

Kadar purata efektif bagi bank overdraf adalah 7.00% hingga 7.75% (2015: 7.00% hingga 7.75%) setahun.

24. GANJARAN PERSARAAN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Baki pada awal tahun	27,098,719	29,000,750	26,725,861	28,017,417
Lain-lain pergerakan	5,864,652	464,882	5,864,652	464,882
Pindahan kepada penyata pendapatan komprehensif	(5,820)	17,289	-	-
Pembayaran	(4,732,878)	(2,249,322)	(4,674,816)	(1,756,438)
Baki pada akhir tahun	28,224,673	27,233,599	27,915,697	26,725,861
Bayaran balik dalam tempoh 12 bulan	5,128,936	4,690,347	5,128,936	4,690,347
Bayaran balik dalam tempoh lebih dari 12 bulan	23,095,737	22,543,252	22,786,761	22,035,514
	28,224,673	27,233,599	27,915,697	26,725,861

Amaun yang dilaporkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan terbit daripada obligasi Kumpulan dan RISDA berkaitan dengan pelan ganjaran persaraan yang beranggapkan kepada nilai semasa kewajipan tidak ditabungkan.

25. KUMPULAN WANG RISDA/KEUNTUNGAN TERKUMPUL

Kumpulan Wang RISDA dan keuntungan terkumpul terdiri daripada berikut:

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula	2016 RM	2015 RM dinyatakan semula
KUMPULAN WANG TANAM SEMULA				
Akaun Ses Estet	34,678,037	36,712,555	34,678,037	36,712,555
Akaun Ses Pekebun Kecil	158,929,389	320,337,798	158,929,389	320,337,798
	<u>193,607,426</u>	<u>357,050,353</u>	<u>193,607,426</u>	<u>357,050,353</u>
KUMPULAN WANG PEKEBUN KECIL				
Rancangan Tanam Baru				
Berkelompok	1,498,291,848	1,398,283,270	1,498,291,848	1,398,283,270
Tabung Pembangunan Sosio Ekonomi				
Pekebun Kecil	44,646,977	46,531,746	44,646,977	46,531,746
	<u>1,542,938,825</u>	<u>1,444,815,016</u>	<u>1,542,938,825</u>	<u>1,444,815,016</u>
KUMPULAN WANG AMANAH				
Tabung Amanah Ex Gratia	484,592	-	484,592	-
Tabung Rumah Bina Negara	10,152,290	-	10,152,290	-
Pengurusan Harta	97,667,284	74,749,770	97,667,284	74,749,770
Kumpulan Wang Terikat	348,010,802	320,403,816	348,010,802	320,403,816
Tabung Peningkatan Imej RISDA	35,626,749	33,279,757	35,626,749	33,279,757
Skim 1956	-	5,000,000	-	5,000,000
Skim 1959	9,500,000	9,500,000	9,500,000	9,500,000
Dana Mini Estet	5,818,464	737,510	5,818,464	737,510
Akaun Pembiayaan	33,631,086	30,051,856	33,631,086	30,051,856
Akaun Amanah Ganda	-	3,739,955	-	3,739,955
Amanah Pembangunan Modal Insan	1,938,732	1,709,549	1,938,732	1,709,549
	<u>542,829,999</u>	<u>479,172,213</u>	<u>542,829,999</u>	<u>479,172,213</u>
KEUNTUNGAN TERKUMPUL				
	157,846,616	140,273,536	-	-
	<u>2,437,222,866</u>	<u>2,421,311,118</u>	<u>2,279,376,250</u>	<u>2,281,037,582</u>

26. TABUNG AMANAH PEMBANGUNAN MODAL INSAN

Tabung Amanah Pembangunan Modal Insan merupakan rizab yang diwujudkan untuk memberi latihan kepada kakitangan RISDA yang dahulunya dikenali sebagai Kumpulan Institut Latihan RISDA.

Kumpulan Institut Latihan RISDA merupakan gabungan kesemua Institut Latihan RISDA di bawah satu pengurusan yang dinamakan Kumpulan Institut Latihan RISDA mulai tahun 1997. Aktiviti Institut Latihan RISDA dipindahkan kepada sebuah syarikat subsidiari, Kolej RISDA Sdn. Bhd. dalam tahun 1999 yang kini dikenali sebagai Kolej Universiti Agrosains Malaysia (UCAM).

27. TABUNG WANG PUSINGAN

2016 Kumpulan/RISDA	Amaun Di Tabung RM	Akaun Kawalan RM	Baki Tabung RM
Pinjaman Pekebun Kecil	21,300,000	-	21,300,000
Pinjaman Kenderaan Kakitangan	11,000,000	1,674,170	9,325,830
Pinjaman Perumahan Kakitangan	150,000,000	124,393,948	25,606,052
Pinjaman Komputer Kakitangan	2,500,000	95,930	2,404,070
Pendahuluan Kakitangan	500,000	23,807	476,193
Barangan Stor Tidak Diperuntukkan	35,000,000	13,764,592	21,235,408
Akaun semaian transit	5,473,650	656,163	4,817,487
	<u>225,773,650</u>	<u>140,608,610</u>	<u>85,165,040</u>

2015 Kumpulan/RISDA	Amaun Di Tabung RM	Akaun Kawalan RM	Baki Tabung RM
Pinjaman Pekebun Kecil	21,300,000	-	21,300,000
Pinjaman Kenderaan Kakitangan	11,000,000	1,872,352	9,127,648
Pinjaman Perumahan Kakitangan	150,000,000	116,026,067	33,973,933
Pinjaman Komputer Kakitangan	2,500,000	119,629	2,380,371
Pendahuluan Kakitangan	500,000	34,220	465,780
Barangan Stor Tidak Diperuntukkan	18,500,000	18,500,000	-
Akaun semaian transit	5,473,650	656,163	4,817,487
	<u>209,273,650</u>	<u>137,208,431</u>	<u>72,065,219</u>

Tabung Wang Pusingan merupakan jumlah amaun siling untuk pelbagai jenis pinjaman termasuk yang diberi kepada kakitangan RISDA.

28. TABUNG TANAM SEMULA ESTET RISDA

Satu Tabung Tanam Semula Estet RISDA telah ditubuhkan pada tahun 1988 atas kadar 12.5% daripada lebihan wang operasi Akaun Estet RISDA bagi tahun berakhir 31 Disember yang berkenaan. Segala wang yang diperuntukkan setiap tahun akan dilaburkan dalam akaun simpanan tetap sehingga keperluannya untuk penanaman semula.

	Kumpulan/RISDA	
	2016 RM	2015 RM
Baki pada awal tahun	30,359,881	33,323,653
Pindahan ke keuntungan terkumpul	6,950,300	(2,963,772)
Baki pada akhir tahun	<u>37,310,181</u>	<u>30,359,881</u>

29. RIZAB MODAL

Rizab modal berpunca daripada pengagihan saham-saham bonus melalui permodalan keuntungan terkumpul oleh sebuah syarikat subsidiari.

30. PENDAPATAN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Pendapatan perniagaan dan pengeluaran	939,476,587	801,166,290	691,615,623	652,947,347
Bantuan kerajaan dan kutipan ses:				
- Geran belanja mengurus	183,202,400	195,255,700	183,202,400	195,255,700
- Geran belanja pembangunan	393,503,600	352,808,500	393,503,600	352,808,500
- Ses diterima	46,746,574	61,095,453	46,746,574	61,095,453
Pendapatan dividen	5,738,210	15,440,779	5,668,607	15,346,400
Keuntungan atas jualan pelaburan	2,089,740	1,540,308	-	-
Yuran pengurusan dan perundingan	47,743,218	133,315,583	-	-
Pendapatan sewa	842,056	850,135	-	-
	<u>1,619,342,385</u>	<u>1,561,472,748</u>	<u>1,320,736,804</u>	<u>1,277,453,400</u>

31. LEBIHAN/(KURANGAN) DARIPADA OPERASI

Keuntungan/lebihan dari operasi adalah seperti yang berikut:

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Peruntukan hutang ragu tidak diperlukan:				
- Dagangan belum terima	20,974	-	-	-
Pendapatan faedah :				
- Faedah	77,005,212	75,308,336	58,390,747	69,032,325
- Faedah daripada pinjaman kakitangan	4,543,030	4,215,684	4,541,386	4,213,272
Pendapatan dividen	6,762,678	7,849,195	6,643,072	7,699,812
Keuntungan/(kerugian) dari jualan hartanah, loji dan peralatan	194,437	361,310	(11,608)	75,883
Pemulihan hutang ragu	5,735	-	-	-
Sewa diterima	5,404,297	5,761,302	4,043,856	4,373,767
Bayaran juruaudit	(271,642)	(281,387)	(89,370)	(96,887)
Peruntukan ganjaran persaraan	(4,674,816)	(1,774,644)	(4,674,816)	(1,725,166)
Sewa dibayar untuk:				
- Premis, alatan pejabat dan kenderaan	(6,859,577)	(6,590,108)	(2,924,348)	(2,961,215)
- Lain-lain	(173,096)	(59,121)	(173,096)	(59,121)
Peruntukan hutang ragu:				
- Dagangan belum terima	(5,251,752)	(50,559)	(2,015,590)	-
Inventori dihapuskira	(93,453)	(19,299,619)	(93,453)	(507)
Hartanah, loji dan peralatan dihapuskira	(140,782)	(450,872)	(118,616)	(447,292)
Yuran pengurusan dibayar	<u>(33,540,448)</u>	<u>(33,082,338)</u>	<u>(32,267,862)</u>	<u>(31,665,040)</u>

32. YURAN PIHAK BERKUASA DAN IMBUHAN PARA PENGARAH

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Yuran untuk Ahli Pihak Berkuasa				
Yuran dan imbuhan lain	2,098,053	3,610,942	823,563	394,893
	<u>2,098,053</u>	<u>3,610,942</u>	<u>823,563</u>	<u>394,893</u>

33. KOS KAKITANGAN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Upah, gaji dan bonus	231,848,897	221,556,551	165,064,704	157,954,758
Sumbangan kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja	27,738,963	27,638,658	22,301,407	21,922,199
Ganjaran persaraan	6,580	49,478	-	-
Kebajikan kakitangan lain	29,949,340	34,518,613	28,829,030	32,159,558
	<u>289,543,780</u>	<u>283,763,300</u>	<u>216,195,141</u>	<u>212,036,515</u>

34. KOS KEWANGAN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Perbelanjaan faedah ke atas:				
Pinjaman kerajaan	61,573	103,816	323	93,666
Dividen saham kumulatif	38,403	-	-	-
Sewa beli dan pajakan	493,774	243,868	-	-
Lain-lain faedah	89,229	-	-	-
	<u>682,979</u>	<u>347,684</u>	<u>323</u>	<u>93,666</u>

35. PERBELANJAAN CUKAI

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Anggaran cukai kena bayar:				
Tahun semasa	16,290,112	12,467,717	2,500,720	2,500,225
(Lebihan)/Kurangan peruntukan bagi tahun-tahun lepas	(2,191,418)	881,358	-	-
	<u>14,098,694</u>	<u>13,349,075</u>	<u>2,500,720</u>	<u>2,500,225</u>
Cukai tertunda (Nota 15)				
Cukai tertunda berkaitan dengan kewujudan dan penarikbalikan perbezaan sementara	852,739	187,919	-	-
	<u>852,739</u>	<u>187,919</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Perbelanjaan cukai	<u>14,951,433</u>	<u>13,536,994</u>	<u>2,500,720</u>	<u>2,500,225</u>

Penyelarasan perbelanjaan cukai pendapatan yang berkaitan dengan keuntungan bersih sebelum cukai pada kadar cukai pendapatan berkanun kepada perbelanjaan cukai pendapatan pada kadar cukai berkesan dana ke atas Kumpulan dan RISDA adalah seperti berikut:

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Keuntungan sebelum cukai	83,565,159	47,694,454	43,977,156	31,977,613
Kadar cukai berkanun pada 24%	19,703,215	11,449,357	10,554,517	7,497,920
Perbelanjaan tidak dibenarkan untuk tujuan cukai	4,792,641	9,637,224	-	-
Perbelanjaan dikecualikan cukai	(7,806)	-	-	-
Pendapatan tidak dikenakan cukai	(8,397,393)	(5,479,132)	(8,053,797)	(4,997,695)
Penggunaan elaun pelaburan semula	-	-	-	-
(Lebihan)/Kurangan peruntukan cukai bagi tahun-tahun lepas	(930,479)	(1,231,002)	-	-
Kurangan peruntukan cukai tertunda tahun lepas	10,791	-	-	-
Kerugian perniagaan dan elaun modal diserap	(471,828)	(1,652,052)	-	-
Aset cukai tertunda yang diiktiraf	214,959	167,506	-	-
Liabiliti cukai tertunda yang diiktiraf	19,639	675,093	-	-
Pendapatan lain dikenakan cukai	41,694	-	-	-
Derma dan zakat	(24,000)	(30,000)	-	-
	<u>14,951,433</u>	<u>13,536,994</u>	<u>2,500,720</u>	<u>2,500,225</u>

36. DIVIDEN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Pembayaran dividen kepada pemegang saham syarikat subsidiari				
-kepentingan minoriti/peserta RTBB	6,969,835	10,209,567	37,772	44,892
Pengagihan keuntungan RTBB	18,896,003	23,987,889	18,896,003	23,987,889
	<u>25,865,838</u>	<u>34,197,456</u>	<u>18,933,775</u>	<u>24,032,781</u>

37. PEMBELIAN HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN LAIN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Penambahan dalam hartanah, loji dan peralatan	49,410,840	67,216,741	33,063,726	57,241,599
Penambahan aset hidup	-	18,825	-	-
	<u>49,410,840</u>	<u>67,235,566</u>	<u>33,063,726</u>	<u>57,241,599</u>

38. URUSNIAGA PENTING DENGAN SYARIKAT BERKAITAN

Termasuk di dalam penyata-penyata kewangan Kumpulan dan RISDA adalah urusanniaga pihak berkaitan seperti berikut:

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Syarikat-syarikat Subsidiari				
Dividen	-	-	6,643,072	7,699,812
Komisen dari jualan benih getah dan kelapa sawit	-	-	210,152	236,383
Yuran pengurusan dibayar	(30,910,566)	(33,082,338)	(32,267,862)	(31,665,040)
Syarikat-syarikat/Pihak Bersekutu				
Jualan	-	-	-	-
Belian	-	-	-	-
Lain-lain belanja	-	-	-	-

Pada pendapat pengarah, urusanniaga di atas telah dilaksanakan mengikut urusanniaga perniagaan biasa dan menurut syarat-syarat yang tidak kurang istimewa berbanding dengan urusanniaga yang dilaksanakan dengan pihak ketiga.

39. KOMITMEN

	Kumpulan		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Diluluskan dan dikontrakkan	55,459,213	188,035,898	55,459,213	188,035,898
Diluluskan tetapi belum dikontrakkan	11,538,556	224,843,100	11,538,556	224,843,100
	<u>66,997,769</u>	<u>412,878,998</u>	<u>66,997,769</u>	<u>412,878,998</u>

Selain daripada komitmen modal di atas, RISDA terlibat dalam satu komitmen untuk membayar dividen kepada peserta-peserta RTBB. Setakat 31 Disember 2016, Kementerian Kewangan telah meluluskan dan mengarahkan RISDA untuk membuat pembayaran dividen kepada peserta-peserta RTBB sebanyak RM 18,896,003.

40. GERAN KERAJAAN

Geran kerajaan Kumpulan dan RISDA adalah geran yang diterima daripada Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah bagi program pembangunan dan mengurus.

Pembangunan	KUMPULAN		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Baki awal	4,508,011	5,857,916	-	-
Terimaan	2,471,983	2,485,891	393,503,600	352,808,500
Bayaran	(2,387,696)	(3,835,796)	(393,503,600)	(352,808,500)
Baki akhir	4,592,298	4,508,011	-	-

Mengurus	KUMPULAN		RISDA	
	2016 RM	2015 RM	2016 RM	2015 RM
Baki awal	-	-	-	-
Terimaan	-	-	183,202,400	195,255,700
Bayaran	-	-	(183,202,400)	(195,255,700)
Baki akhir	-	-	-	-

41. WANG AMANAH

Wang amanah RISDA adalah wang amanah bagi menguruskan projek-projek pembangunan daripada Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah.

	Kumpulan/RISDA	
	2016 RM	2015 RM
Baki awal	552,757,698	740,527,727
Terimaan	45,740,948	105,654,605
Bayaran	(135,900,485)	(293,424,634)
Baki akhir	462,598,161	552,757,698

42. PENGURUSAN RISIKO MODAL

Objektif utama pengurusan risiko modal Kumpulan dan RISDA adalah untuk memastikan ianya mempertahankan penarafan kredit yang kukuh dan nisbah modal yang baik bagi memastikan ianya dapat menampung perniagaan dan memaksimumkan nilai pemegang saham.

Kumpulan dan RISDA menguruskan struktur modal dan membuat penyesuaian ke atasnya mengikut keadaan ekonomi. Bagi mempertahankan atau menyesuaikan struktur modal, Kumpulan dan RISDA mungkin menyesuaikan bayaran dividen kepada pemegang saham, menerbitkan saham baru atau menjual sebahagian aset untuk mengurangkan hutang.

Pendekatan Kumpulan dan RISDA dalam mengurus modal adalah berdasarkan garis panduan yang telah diluluskan oleh Ahli Lembaga Pengarah. Tiada perubahan dalam pendekatan Kumpulan dan RISDA bagi pengurusan modal pada tahun ini.

43. LITIGASI KETARA

STATUS TERKINI KES RISDA V MICHAEL UBU & CO & BUDIMAN JUTA SDN BHD

Writ Saman telah difailkan oleh Peguam yang dilantik iaitu Tetuan Chiam Ubing & Co. terhadap Tetuan Michael Ubu & Co. serta Syarikat Budiman Juta Sdn. Bhd. bagi menuntut pemulangan deposit pembelian ladang-ladang di Sg. Pinangah dan Sg. Labau, Tongod, Sabah berjumlah RM15,545,400.00 di Mahkamah Tinggi Kota Kinabalu Sabah pada 22 April 2016 (Guaman Sivil No.: BKI-22NCvC-49/4-2016).

Sepanjang proses tuntutan tersebut, RISDA telah membuat permohonan penghakiman terus pada 24 Mei 2016 tetapi mahkamah pada 24 Ogos 2016 memutuskan bahawa kes ini perlu melalui proses bicara penuh dengan memanggil saksi-saksi bagi memberi keterangan di mahkamah.

Mahkamah pada awalnya telah menetapkan tarikh 13, 19, 20 & 21 April 2017 bagi mendengar keterangan. Namun, disebabkan pihak defendan tidak hadir ke mahkamah pada tarikh perbicaraan tersebut, maka prosiding mahkamah ditangguhkan ke 29 Jun 2017 dan mahkamah telah menetapkan keputusan kes di atas berpihak kepada RISDA (Plaintif).

RISDA akan memberikan tempoh selama 7 hari dari tarikh penyerahan Perintah Termeterai kepada Peguam Defendan-Defendan untuk menyelesaikan perintah tersebut. Defendan dikehendaki membayar jumlah terhutang sebanyak RM15,454,400.00 dan kos tindakan sebanyak RM100,000.00 kepada RISDA.